ԱՐԵՒԱԼՔԵՐ

ՈՒՄՈՒՐ Ը ՏԻՆԻՑԷ,

ԻԼՄԻՑԷ, ՊԷՑԹԻՑԷ ՎԷ ՍԻՑԱՍԻՑԷՑԷ ՏԱՒՐ ՂԱԶԷԹԱ ՏՂՐ

ՃԻԼՏ 36. ԽՍԹԱՆՊՕԼ, ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 9, 1893. Ն՞ 49

ՄԵՎԱՏՏ Ը ՄԻՒՆՏԷՐԻՃԷ

Ց՞ՀԻՃԷ

ՀԷՐ ԻՇԻ ԻՆՍԱՖ ԻԼԷ ԿԷՕՐ 385
ՊԷՐԲԻՀԻՏԷ ԵՕԼՈՒՆՔ ՇԱՇԸՐՄԸՂ 385
ԽԱՂԱԹԱՏԱՆ ԱԲԲԱՀԱՄ ԳԱՏԱԲ ԿԷՂԷՆ ՄԻԱՏԱՒԷԹ 386
ՊԻՐ ԳԱԼԻԼԷԱՆՑԷՆ ՓԷՆԱ ՈՒ ՆԱՍԻՀԱԹՔ . . 387
ՓԷՀՔԷՇԱՏԱՔԻ ՓԵՎՔԷԿՂԷՐ 388
ՄՈՒՀԱՐՔԷԹԱԹ. —
ՎԱՂ 388
ՇՈՒՅՈՒՆԱԹ Ը ԱԻՅՈՒՒԻՒ 391
ՍԱՐՔԱՔԻՒՒ 392

ԱԻԵՑԱՐԵՐ ՆԻՒ ՆԱԾՔԱ ՃՈՒՄԱ ԷՐՔԻՒ ՔԱՂԱՔԻ ՕՐԱՆՈՒԱ։

ՄԻՒԱԼԻՔ Ի ՇԱՒԱՆԻՒ ՎՒ ՏԻՒՅԱՐ Ը ՀՃՈՒՔԱԼԻՒ ՊԷՐ ՎԻՃՈ Ի ՓԻՂԻՆ 4 1/2, ՎԻ ԱՒՔԸ ԱՒՂՂԸ 3/4 ՄԻՃԻՏԻՒՒ, ՎԻ ՊԻՐ ՃՈՒԱԽԻՒԽ 30 ՓԱՐԱ ՕՐԱՒՊ, ՓՕՍՔԱ ԻՒՃՐԷՔԻ ԲԱՐԱԹՇՄՂՔԱ ԱԼԻՏ ՏԻՐ։

ՂԱՉԷՔԱՅԱ ՏԷՐՃ ՕՐԱՒՆՄԱԳ ԻՒՂՐԻ ԲԱՆԻՐԲԱՐ, ՎԻ ԱՒՕՃԻ ԵԱՂՂԻՄԱԳ ՎԻ ՓՕՍՔԱՅԱ ԱԼԻՏ ՄԻՎԱՏԱՒ ԻՂՂԻՃ ՄՔՔՐԱՒՊ ՎԻ ԱԳՂԻ ԻԱԲԱՆՁՕՂԱՅԱ ԱՄԷՐԻՔԱՑ ԻԱՆՂՆԱՅԱ ՄՐ. Հ. Ս. ՊԱՐՆՐՄ ԻԱՄԻՃԻ ԿՀՕՃՏԷՐԻՂԻՄԷԼԻ ՏԻՐ։

Ա՛ԺԷՐՔԱՅԱ ՄԻՍԻՕՆԷՂՂԻՐԻ ՇՆՐՔԷԹԻ ԹԱՐԱՔՉՈՒԱՅԻ
ՅԱՀԻԳ Ի ԻՍԹԻՒԱՉ, Ճ. Ք. ԿՐԻՆ
ՄԻՒՂԼԱՒԻՑ, Հ. Ս. ՊԱՐՆՂՄ

ՀԷՐ ԻՇԻ ԻՆՍԱՖ ԻԼԷ ԿԷՕՐ

*Ֆըթրի վէ քիսալի իգթիսատ, ևա՛նի իսթիսատա վէ մէհարէթ, հէր կէնճ իչին ղի դըյմէթ մէկէքէլէր տիր։ Որ կիսի պիր կէնճ քէնաի իչպու իսթիսատա վէ մէհարէթի սայէսինաէ իճրա էտէճէյի իչին նէվի վէ ալաճաղը մահաչըն միգատարը խուսուսընատա աղ չօղ միւսթադիլ օլա պիլիր։ Որնընն պէօյլէ օլմասը իսէ անըն խըսամէթլէրինին՝ էյի վէ չափսաք իչ կէօրիւմէսինի իսթէյէն քիմսէյէր Թարաֆընատան Թագսիր օլսունմասընատան նէչէթի էթմէքճաէ տիր։ Լաքին իսթիսատա վէ մէհարէթատէն տահա դըյմէթլի պիր չէյ վար տըր, վէ օ տա ինսանֆ տըր։ Պաղը քիսնէյէր անճադ ալտրդըտրը մահաչա պիր դարչըլըդ տըր տէյիւ ղանն էթտիքլէրի գատար իչ կէօրիւրլէր։ սահրլէր միւնքին մէրթէպէ ազ, եանի անճադ քէնաի մէվգի վէ մէմուրիյէթլէրինաէ պադի գալմասարընա քէաֆի օլաճադ գատար, իչ կէօրիւրլէր։ Իչպու սընըֆլարատան պիրինճիսինէ մէնսուպ օլանըար պաչգա պիր չէյէ պագմայըպ Էալընըդ սահթ էյէ իչ կէօրիւրլէր։ տիկէր սընըֆտան օլանըար էտէ, միւրթէքիպ տիրլէր։ վէ պու էյի սընըֆ արատընատա սահր պիր չօղ սընըֆլար տահի վար տըր։ Իչպու սընըֆլարըն Էտարիճինաէ պիր սընըֆ վար տըր քի, օ տա տէր հալ էյէ կէչիրէճճէյլէրի ադչէտէն տահա էօթէսինէ պագան, քէնաի քէնտիլէրինէ, "Պիզ ալտրդըմըդ իճրէթմաէն զիյատէ իչ կէօրի՞յօր մըյըդ," սիւալընը ասլա սօրմայըպ, անճադ քէնաի վադթլարընը վէ էմէքլէրինի տահուն ալան քիմսէ իչինն ճան ու կէօնիւլտէն չալընըպ չապալայան ամէլէ սընըֆը տըր։ Զիրա հէր իչ տահիպի քիմսէ պաԹէճրիպէ օղ վճճիլէ իւմիտ էթմէյէ սէպէպի օլսուն օլմասընն, իսթէր քի քէնաի իչինատէ չալընան իչճիլէր ճան ու կէօնիւլտէն չալընըպ չապալասընըլար։

Պունատան հէր քէս իճրա էթտիյի էյի իչէ մուգատիլ ալա իւճրէթ իսթէճմէթի, եաիսա մէմուլ էթմէմէյի տիր նէթիճէսի չընգարընըլտաղ. անճադ պու սէօշտէն միւրատ չու տըր քի, պիր կէնճ պիր տէֆտա մուայէնէն պիր մահաչ իլէ պիր իսրտմէթէ կիրտիքատէն սօնրա ալտրդը մահաչըն տղընդընատա չօղընդընատա պագմայարատ. էլինատէն կէլտիյի գատար չալընըպ չապալամալը տըր։ Հիւնէվէր վէ լաքին Թէնատէլ իչճի հիւնէր վէ մարիֆէթէ մահիք օլտրդընատան, իչ սահիպի քէնաիսիդ իչ կէօրէմէդ տէյիւ սիւչիւնմէմէյի տիր։ Պիր քիմսէ ինսանֆ իլէ իչ կէօրմէսի սէպէպլիյլէ քէօպի հիւնէր էտէր, վէ հէր հալ ու քէարատա էլինատէն կէլտիյի գատար չալընըպ չապալայան քիմսէ, Թէրադդը նէրտիպանընընն Թէվսինէ եէթիչմէք իչինն իսթիսատա վէ գապիլիյէթէ մահիք օլուպ տա անը գուլանմադատան իսթիինա էտէն քիմսէտէն տահա ալա ֆուրսաթա մահիք տիր։ Էյէր պիր քիմսէ էն ալի տէրէճէ ի քէմահլէ եէթիչմէյէ չալընըյօր իսէ, օ քիմսէնին վիճատանը գօլայմա իւղնա էտիկմէզ։ Վաղթ խապընէսինաէ, եանի կիւնլիւք իչտէ, պիր տէվրը աչընմասը իչինն ատէմ քէնաինի սըգըճա վէ ալէտ տէվամ Թէֆթիչ ու մուայէնէ էթմէքճաէն տուր օլմամալը տըր։ վաղթը ասլա Թէվֆիգ էթմէյէ ատէթի՝ ղայէթ գնգըյմէթ պիր էսէր ի քէմալ տըր։ Ինսանի ինսանֆ իւղրէ կէօրմէք ինսանատա պու ատէթի իչէրի կէթիրըր։

Լաքին պուրայա գատար սէօյլէնիլէնէրին հէվիսի նագատէն կէօրիւլէն իչէ տաիր տիր։ Ա՛ճէպա իճրա օլունան ուսուր ը տինէյէ խուսուսընատա վիճատանընըղ էթմինան հասըլ էթմէքտէ՞ մի տիր։ "Նալար ը տիդդաթ ճէլսէ էթմէղ" տէյէրէք ուֆագ Թէֆէք վաղիֆէլէրինիգի իհմա՞լ մը էտիյօրսընըղ։ "Իլահ ը բույէթիմ սէն սինա" էն ալա ֆիքրիլէրիմիղ, վէ էն ճիտաի սայ ու ղայրէթլէրիմիղ, իսրամէթ վէ իպատէթ էթտիյիմիղ Ալլահա հասր ու վագֆ օլունսա սէղա տըր։ Էյէր պու տիւնեատա պիրէ ինսանֆա ըհտայէթէն իչ կէօրմէքլէ եիւքսէք մահաչլարա նասիլ օլույօր իսէք, ա՛ճէպա Բապպընընըղն "Ա՛ֆէրին" տէմէսինատէն սօնրա նասիլ օլաճադընըղ միւքսաֆաթ տահա նէ՛ գատար պէօյիւք օլաճադ տըր։

ՊԷՐԲԻՀԻՏԷ ԵՕԼՈՒՆՔ ՇԱՇԸՐՄԸՂ

Հ՛յպէթի տիւչիւնճէ։ Պաչը իւղէրինատէքի սէմա ատէթա Թէրս տէօնմիւչ պիր Թասա պէնզէյօր իտի։ Պինիսայէ գունմ տէրեասը հէր Թարաֆա խայալ օլունմադ տէրճէտէ հայընմադատա իտի։ Հէր Թարաֆատա նէ պիր էսէր, նէ պիր այագ իպի, նէ պիր սէս սէստա, նէ սաիր պիր չէյ կէօրիւնմէյօր իտի։ Օ ղայպ օլմուչ իտի։

Լաքին անըն եանընատա պիր չօճուգ վար իտի. օ անըն տաիսի ղայպ օլմուչ խոխյինի զանն էթմէքտէ իտի։ Զօճուգ, «Հայընը, խայընը, պէն ղայպ օլմամըշըմ. Փէտէրիմ իչմէ օրատա սաքին օլմագտա տըր, վէ պէն սանա անըն վիճնճէրէսինատէն կէլէն զիյայը կէօսթէրէ պիլիրիմ,» տէտիքատէն սօնրա, մէզքիւր զիյայը անա կէօսթէրմէյէ չալընտը իսէ տէ, օ ընըղը կէօրէմէտի։ Զօճուգ անա խոխյապէն տէտի քի, «Էկէր էլիմտէն ԹուԹուպ ուզուն միւտտէթ արդամ սըրա կէլիր իսէն, ընըղը կէօրիւրսիւն։ Պէն օլ ընըղա պագարագ քէմալը սէլամէթլէ խանէմիղ եէթիչէ պիլիրիմ։»

Շիմտի սէն հօլունը ղայպ էթմիչ քիմսէնին չօճուգըն արդասը սըրա կիտէճէյինի մէմուլ էտէրսին, տէյի՞լ մի։ Անըն իչիւն

պաչդա պիր հօլ հօգ իտի· օրատա գալտա հէր հալտէ հէյտաք օլաճագ իտի, հալ պու քի չօճուղըն կէօսթէրտիյի հօլտան կիթմէգըլէ պիր զարար կէօրմէյէճէք իտի· հէր չէյի գազանմատը միւհթէմիլ իտի· պիլա չիւպհէ ագալլի մէղքիւր հօլտան կիթմէյի պիր թէճրիպէ էտէճէք իտի· Յայըր, էյ օղուչան տօսթում, էկէր սէն պէնիմ սէօյէտիյիմ իչպու թէմամիլին ասըլ հազիդաթընտա ակհան օլմադա չալըչսան, անտէ չիւպհէ վէ իհանսըզլըգ ահէմանըննտա զայդ օլմուչ աստիճէրի կէօրիւրսիւն· անլէր նէրէտէն կէլտիքլէրինի, պու ահէնհայտա նիչիւն կէլմիչ իտիքլէրինի, վէ նէրէյէ կիթտիքլէրինի պիլմէզլէր· Հայաթըն վէ էօլիւմ վէ կիւնահ վէ էլեմ ու քէտէր վէ սէֆալէթին իչպու պէօյիւք վէ հէյպէթլի սըրրը էօնիւնտէ անլէր տիլոիզ վէ պիչարէ պիր հալտէ պուլուշնուրլար·

Գալտը քի պու կիսլի մէյուսանէ հալլէրտէ պուլունան քիմսէլէրէ պիր չօճուգ տէյիլ, թէք պիր բէհպեր տէյիլ, հէր սինն ու սալտան, վէ հէր մէմլէքէթ ու տիյարտան օլան փարլագ պիր ճիւմնուր կէլիպ տէյօրլար քի, «Պիզ սիզին միւթէրէտտիւտանէ սիւալլէրինիզին նէթիճէսի նէտէ գարար գըլահազընը պիլմէզ իսէք տէ, սէմավի փէտէրմիզին իսանէսինէ կիտէն հօլու պիլիրիզ· Ո սիզի հէր հազիդաթա իրչատ էտէճէք տիր·»

Իչպու թարիդ խէլատ պուլմալարը իչիւն չարէ ի եէկհանէ օլտըղը հալտէ, սիզ իչպու զայ օլմուչ քիմսէլէրին ագալլի թէճրիպէ իչիւն մէզքիւր թարիդէ սիւլուք էտէճէքլէրինի —հաթթա պիւթիւն դուվվէթլէրի իլէ մէզքիւր հօլտան կիտէճէքլէրինի ուլմարսընըզ, տէյի՞լ մի· Լաքին հազիդաթ ը հալ թամմ պուընըն աքսի տիր· Անլէր քէնտիլէրէ պու կիսլի պիր մուավէնէթտէ պուլունանլարը թահգիր, պազէն անլէրի ճէրհ ու թէքզիպ իչիւն անլէրէ չիտտէթլի միճատէլէ վէ միհնազատայա թուրթուլըլար, չօգ տէֆա անլէրին աէօղլէրինի պիլէ տինլէմէք իսթէմէզլէր· Լաքին պիր ազ էօթէտէ փէտէրին միքքէլլէֆ խանէսի վար տըր քի, հէր քէսէ աչըզ օլուպ, օրատա սէլամէթ վէ էմնիյէթ, հուզուր վէ բահաթ վէ բէֆահիյէթ ու սաաոէթ վար տըր·

ԽՂԼԳԱԹՏԱՆ ԱՐՐԱՀԱՄԱ ԳԱՏԱՐ ԿԷՉԷՆ ՄԻՒՏՏԷԹ

(13)

[Պէնտ ի մախսուս]

Մէլէնէրէն խանէդան բէհլէրէ

Թէքվինին 10 վէ 11ինճի պապլարը Նոյըն վազթընտան Աբրահամըն ղէմանըննա գատար կէչէն միւտաէթին Թարիխի օլուպ, միւտաէթ ի մէղքիւրէտէ պիւթիւն պէն ի պէչէրին անվալ ը Թարիխիյէսինի միւպէյէնին տիր· Ատա ը Սթիգին միւթէպազը զըսմընտա հալընըզ Աբրահամըն էվլատ ու էնսաալընըն անվալը Թարիխիյէլէրինէն պահս օլունուպ, տիր գավմ ու գապիլէլէրտէն էճատտա իլէ հաթօտ Իպրանի գավմը իլէ պատգատար օլմալարը միւնազէլէթիյլէ անճագ կիտհատա պիր պահս օլունմըշ տըր· Թուֆհանտան Արրահամըն տօղուչընա գատար կէչէն միւտաէթ Թագրիպէն 382 սէնէ Թահմին էտիլմէքտէ օլուպ, միւֆէսսիր Մըրֆինին զանն ու Թահմինինճէ, Աբրահամըն մինթարաճ իլլահ տավէթ օլունըզը ղէմանա գատար միւնհանըն սէքէնէսինին միղտարը 50 միլիոնա պալիղ օլմուչ իտի· Նոյըն իւչ օղուլլարընըն 16 օղուլլարը վար իտի, վէ իհթիմալ քի, պիր օ գատար տա ղըղլարը վար իտի քի, 5 միլիոնատէն պիյատէ արթմըչլար իտի տէմէք տիր· Էկէր հէր պիր նէսլին պու վէճհէլ էվվէլքի նէսլին 5 միլիոնէ պալիղ օլտըղընը Թահմին էտէր իսէք, Մըրֆինին Թահմինինինն հազիդաթ ը հալէ մուզարին օլմատըղը Թէպէյնիւն էտէր·

Թէքվինին ծընընճը պապընտա նէվ ի պէչէրին Թէք պիր սիւէսնատէն 70 գավմ Թիւրէտիյի հիքմայէ օլունմըչ տըր· Գավմլարընն պիր օլունան 70 խանէտան րէիսլէրի Ցարւրթին 7 օղլու իլէ 7 Թօրուննը, Ռամըն 4 օղլու, 23 Թօրուննը, վէ 3 Թօրուննընն Թօրնը, վէ Սէմին 5 օղլու, 21 Թօրուննու, վէ տահա պահա էվլատ ու էնսաալը տըր· Մէղքիւր գավմլարընն հէվիսի տահի էլհէվմ հէքտահիկէրինտէն Թէֆրիգ վէ Թէմմիզ օլունմատըղը կիպի, անլէրտէն պաղըսընըն ասլէն իչղալ էթհիքլէրի մէմալիքէ տահիր պիր կէօնճ մալիւմաթըմըզ տահի հօգ տըր·

Ցարւթին էն պէօյիւք օղլու Ռամէրին էվլատ ու էնսաալընըն Պահր ը Սիյահ սէվահիլինտէ սաքին օլտըղլարը զանն օլունուր· Գիմէր վէ չիմահքի Գըրըմ լաֆզլարը Գօմէր լաֆզընտան մուհարրէֆ օլուպ, Գիմէրիլէր Գօմէրին նէսլի իտիյի զանն էտիլմէքտէ տիր· Նէվ ի պէչէր նէսլինտէն իլէ տէֆա Ամլանթիք սէվահիլինէ հիճրէթ էթմիչ օլան Սէլէլէր Գօմէրին էնսաալը ատտ ու իթթիֆար օլունմագտա տըր· Էվվատլարընտան իւչիւ իւչ այրը դավմըն խանէտան րէիսլէրի ատտ ու իթթիֆար օլունմագտա տըր· Պունլարտան պիրի Աբգանազ իտի քի պազըլար Իսգանահնազ վէ Սագսօն քէլիմէլէրինին անտէն միւշթադդ իտիքլէրի իստիհսընտա տըրլար· Իքինճինին, հանի Րիֆաթըն էվլատ ու էնսաալընըն Տիճլէնին չարդ Թարաֆընտա հաչամըշ օլտըղլարը, վէ իւչիւնճիսի, հանի Թորդումատան տահի էրմէնիլէրին, Կիւբճիլէրին վէ Գավգասիատա մուդիմ սահր նէսլէրին Թիւրէտիքլէրի զանն էտիլմէքտէ տիր·

Մաճուճա տահի Սկիւթիալըլարընն, Մօնկօլլարընն վէ Ամէրիգանընն նէրլի վահչիլէրինին ճէտտի նազարը իլէ պագըլըր· Մարայտան Պահր ը Հազէզ ճիվարընտա սաքին օլան Մարիլէր Թիւրքմիչ տիր· Նավան նուհտանիլէրին ճէտտի օլուպ, Նուհան քէլիմէսի իսթիմալ քի Նավանտան միւչթագդ տըր· Նավանընն՝ միլլէթլէրին րէիսլէրի մագամընտա հատ օլունան տէօրթ օղուլլարը Նուհնանիսթանատա վէ հէմճիվար ատալարտա, վէ իսթիմալ քի Իթալիա վէ Իսփանիատա Թէվաթթուն էյլէմիչլէր տիր· Զանն օլունտըղընա կէօրէ, Թուպալ վէ Մաչէք տահի Պահր ը Սիյահ վէ Պահր ը Հազէզ արատընա սիւչէն մանալլէրատէ, վէ Յովսէպոսըն գավլինճէ, Թիրատըն նէսլի տահի Թրաքիատա եէրլէշմիչլէր տիր·

Ռամըն իտի Մըսրըն պահիմ Խըպթը լիսանընտա միւսթամէլ օլան Քէմի իտի իլէ պիր իտիյի զանն էտիլմէքտէ տիր· Ռամըն օլունըն Ռուչ իտի Գաֆգաս վէ Պահր ը Հազէզին էվրօփանա միւսթամէլ օլան Գասփիհան քէլիմէլէրինին ատը իսէ տէ, Քիթապը Մուզատտէսատ ալէյ ուտուտ Ռուչ նամը Հազէչիսթանա վէրիլմէքտէ տիր· Ռուչըն միլլէթլէրին խանէտան րէիսլէրի մագամընտա ղէմըն օլունան պէչ օղլու իլէ իքի Թօրունլարընտան էքսէրիսի հա Աֆրիգատա հա ատա Աբրապիսթանատա Թէվաթթուն էյլէմիչլէր տիր կիպի կէօրիւնմէքտէ տիր·

Քիթապ ը Մուզատտէսին մէքն ի Իպրահիմէ Մըսըր տիյարտ Միսրայիմ նամըյլէ հատ էտիլմէքտէ տիր· Միսրայիմին օղուլլարընտան Թիւրքիպ տէ նէքտիկէրլէրինէն այրըլտըղլարը զիքր օլունան գավմլարընն իսթիմալ քի էքսէրիսի Մըսըրատա Թէմէքքիւն էյլէյիպ, անճագ Ֆիլիսթիլէր Սրղը Ֆիլիսթին իլէ Մըսըր արատընտա սաքին օլտուղլար· Խըպլթի իտի պէլքի Քաֆթօրիմէն միւչթագդ տըր· Ֆուաթըն էվլատ ու էնսաալը չիտալի Ակրիդանըն պիր զըսմընը, Մըսըրըն զարպ Թարաֆընը, վէ Քանաանլէրին տահի մուահսէրէն Քէնան տիյարը նամըյլէ հատ օլունան մէմլէքէթի իչղալ էյլէմիչ օլտըղլարը զանն օլունմագտատա տըր· Քիթապ ը Մուզատտէսատ տէֆահԹլէ զիքր օլունան զավմլար Քանաանընն օղուզլարընտան Թիւրէտմիչլէր տիր· Սէզոնատան տիւնհանընը պէօյիւք Թաճիրլերի օլան Ֆինիդէլիլէր Թիւրքտի· Խէթ նէսլի Հէպրօն ճիվարընտա, Նէպուսի Երուսաղէմին տահիլ վէ խարիճինտէ, վէ Ամօրիլէր Յորդանան ըրմազընըն իքի Թարաֆընտա վազը տաղըզ մէմլէքէթլէրտէ սաքին օլտուղլար· Պիզ Քէնատան տիյարընտա մէօքիւն սահր գավմ ու գապիլէլէրի պիրէր պիրէր զիքր էթմէքտէն սարֆ ը նազար իլէ հալընըզ Համաթ իսմինին Սիւրիատա վազը Համա իսմինտէ մահֆուզ գալմըշ իտիյի պէյանընըյլէ իքթիֆա էտէրիզ·

Ռամըն էվլատ ու էնսաալընըն էտամիսինի Թատատա էթհիյի սըրատա մուզատտէս միւվէլերիկ տիւնհանընն էն պէօյիւք հիւքիւմէթլէրինտէն պիրինճիսինի Թէսիս էմմիչ օլան պիր զաթըն իսմինի զիքր էտիյօր· Ռուչ Նէրրովէթը Թէվֆիտ էյլէտի տէնիլմէսինտէն միւրատա Նէրրովէթըն զիքր իսթիմալ քի պիր զաչ կէօպէք ոօնրա Ռուչ նէսլինատէն Թիւրէտիյինի անվաթմագ տըր· Պու զաթ գուվվէթլի ավճը օլտու, վէ կէօրիւնիւր քի օ հալընըզ հայվանլարը տէյիլ, հաթթա լինսանլարը տախի ավլար իտի· «Բապպընն հուզուրընտա գուվվէթլի ավճը օլտու» Թատիրինտէն միւրատա չու օլա պիլիր քի, Բապպընն իրատէթի խիլաֆընտա ավ էմմէքտէ իտի· Պազէլ իլէ միւտաիլէյհին պինա էթտիյի սաիր իւչ չէհրլէրին մահալլէրինին իսթիմալ քի հէզիսի Թահին օլունմըշ տըր· Մուահսէրէն Ցրաթ վէ Տիճլէ վահիլէրինտէն աչաղըյա, Ասուրիայա, էնիպ, տէօրթ չէհր տահա պինա էյլէտի քի անլէրին իչինտէ նինվիվէ էն զիյատ քէսպ ի չէօհրէթ էյլէտի·

Սէմին էվլատ ու էնսաալընտան էյլամ՝ Իրանըն օլ գըսմընը իչղալ էմմիչ իտի քի անըն վայիթահնթը գատիմ Շուշան չէհրի իտի· Աչուրատան Ասուրիէր, վէ Սրֆահչատտան Իպրանիլէր վէ Սրապլար Թիւրքտի· Լուտտա զարպի Ասիատա Թէվաթթիւն էմմիչ օլան Լիտիալըլարընն ճէտտի նազարըյլէ պազըլըր, վէ Սրամըն էվլատ ու էնսաալը Տըմըշզ պէչատէնինտէ սաքին օլտուղլար· Սրամըն օղուզլարընտան պիրի Ուս իտի· Պիզ օգուրըզ քի Ցոր Ուս տիյարընտա սաքին օլուր իտի, վէ պէչքի միւչարիէյհ Ուսըն նէսլինատէն իտի· Սրրահամըն էվլատ ու էնսաալընըն Ասպիրէ նինտպէթլէ Իպրանի տէնիլմէչլերի նէսլինէ պէպէպատէն նէչէթ էթտիյի պիլինմէմէյօր· Պէչքի Սպիր ֆէվզ էլ ատէ սահիպ ի իքթիտար պիր զաթ իտի· Զանն օլունտըղընտա նազարէն, Ֆալէճ իսմն ի Սպիր լինսանլարընն լինսանլարընըն գարըչտըղը զէմանատա միւնհայա կէլմիչ օլուպ, այէթ 25 տէ զիքր օլունան հէրին Թագսիմ օլունմասընա տէպէպ Ֆալէճ օլտու· Եագթանըն զիքր օլունան պիր խայըը օղուզլարընըն հէվիսի Սրապ գավմ ու գապիլէլէրինին խանէտան բէհլէրի օլտուղլար·

Ինկիլիթերրա միւղէխանէի նաղըրլարընա ան վէ մէղհէս իւլ իւմէմ իւլէմա ի մէշհուրէսինատէն Փրօֆ. Սէյսին Թէքվինին իշպու օնընճը պասը հապզընատաքի էֆքեաըընը պուրաճըգտա դիքր էթմէք ֆահտէ ատէն խալի օլմազ ատնըրըզ։ Միւսահիլէյհին պէյանընճա, իչպու պապ մէղհէս ի իւմէմէ ահտ օլմագտան զիյատէ ֆէննի ճօղրաֆիայա մահսուս տըր։ Յարևթ չիմալը, Ֆամ ճէննուպը, վէ Սէմ մէրքէզի իշզալ էթմիշ ատէյիւ առտ էտիլտիքլէրինատէն, չիմալտա ապքին օլան հէվի զավմ ու զապիլէլէրին Յարևթատէն Թիւրէմիշ օլորզլարը իտտիա էտիլմէքտէ պուլունմըշ տըր քի, անլէրին գըլըզ վէ զըյաճէթլէրինատէն հապիզաթ ը հալին պուճնատան իպարէթ օլմաըզը աչիքնար տըր։

Մէհհատ ը սէլահիլի պէչէր իւլէմատընըն գավլինճէ, մէղքիւր նէզլէ մէննուպ օլան գավմ ու զապիլէլէրին մահվ ու հէյաք օլտրգլարը լիտան իլէ իտալթ օլուննատազ, զիրա մուհթէլիֆ գավմ ու զապիլէլէրէ մէննուպ օլան ատէմլէր պէրապէր ապքին օլորզլարը զէման, պիր նիւմունէսի Թիւրքիատա տահի կէօրիւլտիւյիւ իւզրէ, այնի լիտանը Թէքվիւմ էթմէյի էօյրէնիրլէր։ Պիր չօզ Բուսլար, Էրմէնիլէր վէ ապրլէր Թիւրքճէ էտէն պաչզա պիր լիտան պիլմէզլէր։ Թէզատիք պօյ պօս տահի խուսուսի պիր ճինսին ալատէթ ի ֆարիզատընատան առտ օլուննատազ, զիրա պիր առէմին պօյը պօսը օլտասը չօղճա սուրէթ ի Թէսայիւչիւնէ պաղը տըր։ Դրսա պօյու պիր զավմ ու զապիլէ էյիճէ պէսէլէնտիյի հալատ, պիր գաչ նէսլ սօնրա, զավմ ը մէղքիւրէ մէննուպ լինանլարընը պօյունտա պէլլի պիր ֆարգ կէօրիւլիւր։ Միլլէթլէրին Թանըլմալարընա մէտար օլան պաչըճա ալամաթ ը ֆարիգա չու աթիտէքի պէչ խուսուսալար տըր։ (1) Գահա քէմիյինին չէքլի։ Էկէր պիր տէֆա գահա քէմիյինին եանտան եանա էնի, գահա քէմիյինին ալընտան էնաէսինէ գատար ուզունլըզընըն 100ատ 75–80 նիսպէթինտէ իսէ, օլ քիմսէ ուզուն պաչը Թէսմիյէ օլունուպ, մէղքիւր չէքլ Թէրագըյաթ ը ապլիյէճէ տահա պալա պիր մէրթէպէտէ պուլունան միլլէթլէրէ ատտ տիր։ (2) Զէնէլէրին չէքլինէ կէօրէ, զավմ ու զապիլէլէր տօղրու չէնէլի, ուզուն չէնէլի միլլէթլէրէ Թագսիմ օլունուրլար։ Պիր փրօֆիլ, եանի եան տուրուչը րէսմինատէ, այնըն էն ղիյատէ տըչարը չըգմըշ պիր նօգթասընատան չէնէնին գահտէսինէ չէքլիչէն խաթթ իլէ դուլապ չուդուրընն օրթասընատան պուրնըն գահտէսինէ չէքլիչէն խաթթ եէքտիկէրիյէ զավիյէ ի վէճհիյէյի Թէչքիլ էտէրլէր։ Էվրօփալըլարատա մէղքիւր խաթթլար սայքի զավիյէ ի գահմէ, Ամֆրիգալըլարտա իսէ սայքի զավիյէ ի հատտէ Թէչքիլ էտէրլէր։ (3) Տիչլէր։ Մուհթէլիֆ միլլէթլէրին տիչլերի եէքտիկէրլէրինատէն խայըճատ ֆարգը տըրլար։ (4) Պուրուն վէ կէօղլերին չէքլի։ Զէնճիլէրին հատտը պուրունըրը վէ Զինկիլէրին պատէմ չէքլինտէքի կէօղլերի ճինատէ մահատուսիյէթլէրին չայան ը տիգգահ միատլերի տիրլէր։ (5) Սաչըն րէնք ու սըֆքէթի վէ աէրինին րէնկի։ Պիր չօղ Ամֆրիգա գավմ ու զապիլէլէրինին սիյահ վէ գըվըրճըգ սաչլարը ճինատէ մուհադդադ պիր ալամէթ տիր։ Տէրինին րէնկինէ կէլինատէ, Փրօֆ. Սէյս իտտիա էտիյօր քի րէնկ տէյիչիմէզ։ Ամըրտան ատրա այնի իզհիտատէ Մըսըրլըլար պէյազ, Նուպիալըլար իսէ սիյահ րէնքտէ գահլըլար։ Միւսահիլէյհին էֆքէատրընճա, իւք ահտէմ զօյու րէնքլի օլուպ, միւչարիլէյհին էվլատ ու էնսալընըն պիր զըսմընատա մէղքիւր րէնք պիր սէպէպտէն նաչի ատլմուչ տըր։

Իչպու ֆարզլարտա պադարագ Փրօֆ. Սէյս զանն էտիյօր քի, ևէքտիկէրինէ ալադատար օլան միլլէթլէրին հէվիսի պէօյլէ օլամազ։ Լաքին պէլքի ֆարգը սիլսիլէլէրէ մէննուպ առէմլերին ևէքտիկէրլէրիյլէ եվլէնմէլէրի, պիրի պիրլէրինէ զարըշմալարը, նահատ հիճրէթ Թարիգիյլէ նահատ ֆիւԹուհաթ սէպէգիյլէ պիր մահալտէն տիկէր եէրլերէ նազլ էթմէլերի զուհուր էտէն միւչքիլատ Թը հալ ու ֆատ էթմէյէ քեաֆի տիրլեր։

ՊԻՐ ԳՐԱԼԻԶԱՆԸՆ ՓԷՆՏ ՈՒ ՆԱՍԻՀԱԹԸ

Տիւվէլ ի չարգիյէ ի մաւազզամատան պիրի նէզտինտէքի սիւֆէրատան պիր Ինկիլիզ էչչիսինին սէվկիւլիւ զէվճէսի վէզտիֆ ի մէմուրէսինի հիւսն ի սուրէթատ իֆա էթմէքատ իքէն վէֆատ էթմէսիյլէ, էչչի զարիդ ի լիւճճէ ի քէատեր օլուր։ Զէվճէսինատէն մահրում օլան սէֆիր — քի պէր հայաթ օլան հէյէթ ի սիւֆէրա ի հազըրէ միյանընատա էն պիյատէ միւթէճհայիզանատան պիրի տիր — պու ֆիրագ ը էպէտիսինատէն օ տէրճճէ միւքէտատեր վէ միւթէճսիր օլուր քի, իքի գըզլարընը նէզտինաէ ապպատազ լիւզումը գաթխինի հիսս էտէր. հալ պու քի պունլար կէնճ գըզլար օլուպ, Ինկիլիթերրա կիսիլի ուզագ պիր մէմլէքէթատ մէքթէպէ կէթմէքատ իտիլէր։ Սէֆիր զէվճէսինին սապլըզընատա քէնատիսի իչիւն աչիյանէ ի սաատէթ մէսապէսինատէ օլան սէֆարէթխանէնին չիմալ պաչընատա ատէթա պիր զընատան քէսիլմիշ օլորզընա պիր սիւրլիւ Թապավէր ի Թէհամմիւլ օլամայարագ, պէլքի Թախֆիֆ ի էլէմ ու քէատերի մուճիպ օլուր իւմիտիյլէ զըզլարընը չարգա կէթիրմէք իչիւն մէմլէքէթի ճանիպինէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ էտէր։

Գըզլարընատան պէօյիւլիւ, փէտէրինին մահալը մէմուրիյէթի օլան մէմլէքէթէ միւԹէվէճճիհէն Ինկիլիթերրատան հարէքէթ էտէճէքլերի կիւնիւն սապահընը ԳրալիչավիգԹօրիա Թարաֆընատան գանվալթը Թատմընատ տավէթ օլունտըզընը կէօրէրէք, հայրէթատ գալըը։ Մէրի իսմինտէ օլան պու մատամաղել փաք եիւրէքլի պիր Ինկիլիզ զըզը օլուպ, միւթէվէկֆիլիյէ վալիտէսինատէն փէք չօղ էֆքեար ը ալիյէ Թէվէրրիւս էթմիչ իտի։

Թատատան սօնրա, Գրալիչա զըզը խուսուսի պիր օտայա կէօթիւրիւր, վէ էլլէրինի ԹուԹարագ տէր քի.

«Գըզըմ Մէրի, փէտէրինիզին մէմուրիյէթ ի ալիյէսինատէ վալիտէյնիզին եէրինի ԹուԹմագ իչիւն անըն նէզտինէ կիթմէք իւզրէ Ինկիլիթերրատան մուճարագաթ էտէճէքսինիզ։» Գըզ կիտէճէյի եէրատէ խըտմէթ վէ վազիֆէսի նէտէն իպարէթ օլաճազըճնա տահր օլան իչպու մալիսմաթ ու թատիմաթը իւք աէֆա օլարագ ախզ էտէր էթմէզ, հայրէթինատէն եիւպիւ զըզլարըը։ Պիր էլչի ղէվճէսինին միւքէլլէֆ օլտուղը վազիֆէ ի նազիքէ վէ միւչքիլէնին նէ օլորզը վէ անը նասըլ իֆա էթմէք լազըմիյատէն պուլունտըզը հագզընատա քէնատինէ իպատհաթ վէրիլմէմիշ օլորզը ճիհէթլէ, մէղպուսըբ՝ Գրալիչանըն աֆվըզնը խօթիրհամ զըմնընտա միւչարիլէյհայա խիթտապ ը քէլտմ էթմէք խօթէր իսէ տէ, Գրալիչա քէմալը վազար ու Թէմքինէլ պուճնա մանի օլուպ պէր վէճճ ի աթի իլավէ ի մէզալ էյլէր։

«Պէն ատ Ինկիլիթերրա Գրալիչասը օլորզըմ զէման Թամմ սիզին եաչընըզտա իտիմ։ Պէն սիզատէն վալիտէնիզին եավա պիլտիյի չէյլերի տէրհալ եատիմանըզը Թալէպ էթմէյօրըմ։ ՄիւԹէվէկֆիլիյէ վալիտէնիզ կիպի պիր գատըն Ինկիլիթերրատա փէք նատիր պուլունըր իտի։ Վազիֆէնիզ չու եա պու չէյ օլաճազ տըր տէյիւ պէն սիզէ պէր Թաֆսիլ Թալիմաթ վէրէճէք տէյիլ իմ։ Իչին հէր կիւնքի մուզԹազիյաթընա կէօրէ հարէքէթլէ քէսպ ի մալիւմաթ վէ տիրայէթ էտէճէքսինիզ։ Լաքին սիզէ եալընըզ պիր չէյնատիհաթ էթմէք իստէրիմ. ումարըմ քի ունուԹմայըպ անը պէրապէր կէօԹիւրէճէք սինիզ։ Սէվկիւլիւ գըզըմ, սիզ Թապիի փէք չօգ քիմսէլէրլէ կէօրիւչէճէքսինիզ, չօզլար սիզէ վէք զարիպ կէօրիւնէճէքլեր. չօզլարըն հիւսն ի Թէվէճճիհիւնիւզէ լայըպ օլմատըգլարընը կէօրէճէք սինիզ։ Լաքին կէօրէճէյինիզ քիմսէլերին սու ի հալերինի սէՔը էտիպ սիզ տահմա անլէրատ հիւսն ի հալէր արայընըզ։ Պէօյլէ եափտաղընըզ Թազատիրատ, միւԹԹասրֆէ օլմանըզտա էմին օլորզըմ տիրայէթ վէ զէքտավէթինիզ սայէսինատ, Ինկիլիթերրա, վալիտէնիզի Թազիմ էթտիյի միսլիւիւ, սիզի տահի Թազիմ վէ Թէկրիմէտէճէք տիր։»

Գրալիչա պու սէօզլերի սէօյլէտիքատէն սօնրա, զըզըն ալընտատան էօփիւ, վէ պու սուրէթլէ միւլատաթ խիթտամ պուլատու։

Ինկիլիթերրա Գրալիչասընըն էօմրիւնիւն ավալ ը խուսուսէսէյհինէ տահր պու կիսի հապիզի վազըալար իչԹիտիյիմիզատ, Ինկիլիթերրա էհալիսինին քէնատի Գրալիչալարընը նիչիւն օ գատար սէվտիքլէրինին անլամագ կիւճ տէյիւ տիր։

Մատամազել Մէրի քէնատիսի իչիւն հէմ էյիւիք վէ հէմ տահի ֆէննալըգ հավմաղա կէնիչ ֆուրսաթլար Թէհնիյէ էտճէճէք օլան մէմուրիյէթի պաչընա կէչմէք իւզրէ փէտէրիյլէ պիրլիքատ մահալը մէմուրիյէթինէ ազիմէթ էտէր։ Էչչինին ֆամիլատսըյա վէ անըն նէզտինատէ սէֆիր օլորզը տէվլէթին փաԹխաԹընատաքի պիւԹիւն հէյէթ ի սիւֆէրա ատիլէրիյլէ իւնսիյէթ փէյտա էթմէք խուսուսընատա հէր կէօնճ ֆուրսաթ վէ միւնասէպէթտէն խաթիֆատաէ էտէն պիր զաթ՝ պու կէնճ զըզըն հէյէթ ի սիւֆէրայա միւԹէալիպ տէվաիրատ ալի պիր մէպէք իհրաղ էթմիչ օլորզընը մուհարրիր ը մէզալէյէ սէօյլէմիչ տիր։ Գրալիչանըն նասիհաթ ը խուսուսիյէսինին զըզըն ֆըթրէթէն միւԹԹասրֆէ պուլունտըզը ախլաղ ու էվսաֆ ը մէմուռէհէսինին քէսպ ը քէմալ էթմէսինէ փէք չօգ եարտըմ էթմիյի տէրքեար տըր։ Հէյէթ ի սիւֆէրայը Թէչքիլ էտէնլէր միյանընատա ճիտտիյէթ վէ տիրայէթ, Թազվա վէ տիյանէթլէ Թէզեին ի զաթ ու սըֆաթ էթմիչ պէօյլէ պիր կէնճ զըզըն պուլունմասը՝ անընլէ իւնսիյէթ վէ իհԹիլաթատա պուլունան էրքէք վէ գատընլարըն էյի օլմալարընա վէ էյիլիք եափմալարընա պիր վէսիլէ ի Թէչվիզ օլաճազը Թապիի օլորզընատան, սուրէթ ի հալինատէն հիչ պիր չէյ մէմուլ օլմայան էն խայրսըզ պիր սէֆարէթ մայէթ մէմուրը պիլէ անընլէ միւլազաթ էթմէքլէ իսլահ ը հալ էտէր իտի, հէմ տահի իսլահ ը հալ էթմէյէ մէճպուր օլուր իտի, չիւնքի էյի պիլիր իտի քի, մէզպուրէ տահմա հիւսն ի անվալատէն խօչլանըր։

Գրալիչա ՎէղԹօրիանըն նասիհաթը հէմ պիր զրալիչայա վէ հէմ տահի պիր վալիտէյէ չէսպան օլաճազ պիր մէղիյէթի հաիզ տիր։ զիրա մահզա հազիգաթ իտի։ ԽրիսԹիյան Գրալիչա փաք վէ Ալլահա մազպուլ պիր էվսաֆ ու Թասիհաթըն պաչզալար իւ-

զէրինէ նէ կիպի գուվվէթ վէ թէսիրաթը մուճիպ օլաճաղընը փէք էյի պիլիր իտի — էօյլէ պիր էվռաֆ ու թապիաթ քի անընկէ թէզեին ի չախս էթմիչ օլան քիմսէ սաիրլէրտէ հալընըզ էյիլիք վէ տօղրուլըզ արար։ Միւշարիւէյհա Գրալիչա զաթէն քէնտի հիսան ի իպրէթիյէ պու գուվվէթ վէ թէսիրի իպրազ էթմիչ տիր։

ՔԷՀՔԷՇԱՆՏԱՔի ՔԷՎՔԷՊԼԷՐ

Նէ—նէչ Սըն զազէթաընընն պիր մուհապիրի, ախիրէն, Լիք բասաախանէսի մէմուրիյն ի ֆէննիյէսինաէն Փրօֆ. Պէրնարտ Նէզտինտ պիր կէճէ միւսաֆիր գալմըչ տըր։

Փրօֆ. Պէրնարտ օն ալթը գուչրուգլը քէվքեպլէրին քևաչիֆի օլուպ, քէսքին կէօզլիւ պիլ ճիւմլէ իւմի հէյէթ էրպապընընն էն ֆէթհինի օլմազ չէօհրէթհինի հաիզ տիր։ Միւմահիլէյհ հէնուզ կէնճ հաչընաա օլուպ, միւքէյյէֆ օլտըղը խըտամէթի քէմալը զայրէթ ու ճիհատիյէթիլէ իֆա էթմէքտէ տիր։ Իչպու խըտամէթի Քէհքէչանընն (սաման օղրուսը, Milky Way) ֆօթօկրաֆիընը փարչա փարչա չէքմէքտէն իպարէթ տիր։

Մուհապիր ի միւմահիլէյհ Փրօֆ. Պէրնարտա Քէհքէչանտա չիմտի նէ գաատար կիւնէչէյլէր մէվճուտ իտիյինի սիւռաթ էտինճէ, Փրօֆ. տէմիչ տիր քի, «Իլմի հէյէթին էսքի տէրս քիթաալտարընա պագըլըրտա, Քէհքէչանտաքի կիւնէչէյլէրին միգտարը 20 միլիօն թահմին օլունմըչ տըր. լաքին պէն պէչ տագիդա զարֆընտա պուննատան ղիյատէսինին ֆօթօկրաֆընը չէքէ պիլիրիմ։ Մաիւմինիզ օլմազ կէրէք տիր քի, բասատ ուսուպինէրիյէ կէօրիւէմէյէն քէվքեպլէր ֆօթօկրաֆ վաըթթասըյտա մէյտանտա չէզտարըլմըչ տըր։ Հէյէթչինաալարընն քէչֆիյաթ խուսուսընտա չիմտի իհրազ էթմէքտէ օլտըղտարը էն պէօյիւք մուվաֆֆաղիյէթ քէվքեպլէրին վէ ֆէննէն «էհմալը (nebula) տէնիլիպ զիյատար պուլութ կիպի փարլայան խուրատ քէվքեպ քիւմէլէրինին ֆօթօկրաֆիլարը չէքիրմէք ասյէսինտէ հուսուսէ կէլմիչ տիր։ Ցէննի ի հէյէթմէէ ճարի օլան ֆօթօկրաֆճըլըզընն չիմաիքի ուսուլը օ տէրէճէ թէրագզը էթմիչ տիր քի, Քէհքէչանընն, սէհապը մուվիլէրին վէ գուչրըգլը քէվքեպլէրին վէնէ պէրրազ վէ միւքէմմէլ ֆօթօկրաֆլարը չըգարըլա պիլիր։ Կէօրիւինիւզ չու քիւչիւք ռանտըգտա պիր թագըմ րէսմլէր վար տըր քի, պիղէ գուչրուզը քէվքեպլէրին վէ սէհապը մուվիլէրին սուրէթ ի թէչէքքիւլ վէ թէպէտտիւլէրինի վէնէ կիւզել կէօսթէրէ պիլիրլէր։»

Գաատէհու, Փրօֆ. Պէրնարտ կէչէն սէնէ հոկտոմբըր այընտա քէչֆ էթմիչ օլտըղը գուչրուզը քէվքեպլին իւչ նէվլ ֆօթօկրաֆլարընը մուհապիրէ կէօսթէրմիչ տիր։ Պիրինճի քէվքեպլին գուչրուզընտան ֆազլա օլան դըսմը քհամիլէն տաղընըզ վէ գուչրուզըն իքինչ պէօյիւնմիւչ պիր հալ ու հէյէթտէ պուլունմըչ օլտըղը սըրատա չէքիլմիչ իտի։ Անընն իլգ ֆօթօկրաֆընընն չէքիլտիյինտէն նիրմի սէօրթ սաաթ սօնրա այընան ֆօթօկրաֆ՝ անը պաչը չէքիլիպ պիւղիւլմիչ, գուչրուզը գըռալմըչ, վէ տաղընըզ դըսմ լարը թօփլանմըչ պիր սուրէթտէ կէօսթէրմիչ տիր։ Հալ պու քի, ահվալը զարիպէտէն օլարագ, դըրզ սէքիզ սաաթ սօնրա չէքիլէն ֆօթօկրաֆ՝ գուչրուզը ուզամըչ վէ պաչը քիւչիւլմիւչ պիր չէգլ ու սուրէթտէ պուլունմըչ տըր. պիր հալտէ քի իքի կիւն զարֆընտա գուչրուզը միլիօնլարճա միլ ուզամըչ զանն օլունըր իտի։

Փրօֆ. Պէրնարտա Քէհքէչանտա պու թահրիիրէ գաատար նէ գաատար սէհապը մուվիլէրի քէչֆ էթմիչ օլտըղը սիւռալ օլընընճա, ճէվապէն տէմիչ տիր քի։

«Իքի սէնէճէն պէրու Քէհքէչանընն ֆօթօկրաֆլարընը չէքմէքլէ իչթիղալ էթմիչ օլտըղըմ հալտէ, դըրզ էլվի սէհապը մուվիլէրի քիւմէլէրի քէչֆ էթմիչ օլտըղըմը զանն էտէրիմ քի, սէհապը մուվիյէ տաիր հէյէթչինաալար պէյնինտէ ճարի օլան ֆարղիյէյէ նազարէն, պուննլարընն պիղիմ քիւրէ ի աուղըմըզ կիպի տիւննա հալինէ կիրմէք իչինն հէնուզ չօճուգլըգ չաղընտա պուլունանլար պիւմիւչսինտէն օլտըղլարը զանն ու թահմին օլունմըչլար տըր։»

Փրօֆ. Պէրնարտ Քէհքէչանտա մէվճուտ օլան քէվքեպլէր միգտարընընն ալթը թահմին նէ գաատար օլտըղընա տաիր գաթի պէչանաթտա պուլունմամըչ տըր։ Վէ լաքին միւմահիլէյհ, նիհայէթի պէր վէճհ ի աթի իթտա ի մալիւմաթ կյլէմիչ տիր քի, պու նօգթտա ի նազարտան ֆէվգ էլ ատէ հաիզ ի էհէմմիյէթ ատտ օլունա պիլիր։

«Ֆօթօկրաֆլարըմը իքմալ էթմիչ օլտըղըմը զանն էթմէմ։ Անըերի իքմալ էթմէք հէնուզ իւչ սէնէյէ միւթեվազզըֆ տըր. չիւնքի պու իչ չօգ զահմէթ ու միւչքիլաթը մուճիպ տիր. չէօյլէ քի միւքէմմել ֆօթօկրաֆ ալաթ ու էհէվաթը մուավէնէթիյլէ ֆէվգ էլ ատէ տիդդաթ վէ մէհարէթ սաբֆ էթմէքլէ պէրապեր, չօգ տէֆտա բասատնտա թէքիէսինտէ սաաթլարճա այաղընն գարչըսընտա պէքլէմէք իճապ էտիյօր։ Զանընըմճա, Քէհքէչանընն ֆօթօկրաֆլարընը պիճիրտիյիմտէ, ֆօթօկրաֆ րէսմինտէ կէօրտիւինիւզ պու ուֆաճըգ նօգթալարընն, հանի պու կիւնէչէյլէրին, միգտարը 500 միլիօնա պալիղ օլտըղը անլաչըլտաճագ տըր։»

ՄՈՒՀԱՐՐԷՐԱԹ

Վ Ա Զ

ՀԻՒԶՆՏԷ ՄԷՍԷՐՐԷԹ

Էյ պիրատաերլէրիմ, տիւրքիւ տիւրքիւ քեճրիպէլերէ տիւչար օլտըղընըզ զաման՝ ատը քիւլլիյեն մեսերրեթ ատտ էյլեյինիզ։ Ցակ. 1. 2։

Ամէպա իլգ ասրլարտա Եաչայան խրիսթիյանլար թէն վէ գանտան տէյիլ տէ ատմիր վէ չելիքաէ՞ն մի հաիրլմըշլար իտի։ Նիհայաան տօզմուշ վէ էօմրիւ գըսա օլան ինսան՝ տիւրքիւ տիւրքիւ թէճրիպելերէ տիւչար օլտըղը զէման նէ՞ վէճհէլ անը քիւլլիյեն մեսերրեթ ատտ էտէ պիլիր։ Հիւզնատէն մեսերրեթ, միհնեթ ու մէչագդաթաան թէսելլի, ֆագր ու ղարուրեթտէն գուվվեթ խըմիհնալ էթմէքը նահըլ միւմքին օլուր։ Լաքին «Ալլահըն վէ Բապզ Յիսուս Քրիստոսըն գուլը» Յակոբոս րէսուլ իչթէ թամմ օլունըն իճրահընը պիղէ էմր էտիյօր։ «Էյ պիրատաերլէրիմ, տիւրքիւ տիւրքիւ թէճրիպելերէ տիւչար օլտըղընըզ զէման անը քիւլլիյեն մեսերրեթ ատտ էյլեյինիզ. չիւնքի իմանընըզընը իմթիհանը սապը հուսուսէ կէթիրտիյինի պիլիրսինիզ։ Ամմա պիր չէյտէ նօգթանընընըզ օլմայարադ, քեճմիլ վէ թամմ օլմանըզ իչինն սապըրն ամէլի քէմալ իւզրէ օլսուն։»

Ատտը Յէհտա մուհաբբիրլերի իչինտէ Յակոբոս րէսուլըն ուսուլուպ ը իֆթատէսի էն սաատ, նէտը գավահտինէ էն մուԹապըզ, վէ էտար էնկիզ իսթիլահ վէ թաալիլերտէն էն զիյատէ աղատէ օլան տըր։ Անընն սէօզիւնիւ նանլըչ անյամադա պիր մուխաթապա հօգ տըր.օ հէր նէ սէօյլէրսէ, թամմ անը անյաթմադ իսթէր։ Անընն ուսուլը իֆթատէսի սայքի նահօչ օլաճադ տէրչէճէտ սաատ տիր։ Մ իւշարիւէյհին հայաթ հագդընտաքի գավլը նէ տէրչէճ սաատ իսէ, օ նիսպէթտէ տահի պահա ի հայրէթ տիր։ Էտտա ը քէլամ իթթիհադ էթտիյմիզ այէթ ի քէրիմէլերին պուլունընըզը պագտէ րէսուլ միւմինլեր ճէմտաաթը արատընտա վէհտահի վէ նիմէթ ու պէրէքէթլէր ճիհէթիյլէ հիւքմ սիւրէն ատէմ ի միւսաաֆաթտան, հանի պէնկինլիք վէ ֆագիրլիքտէն պահա էտէրէք քէնտինին թահլիմինի չու զաթի իւլ մէֆհատ վէ պահրիտա չէգլ ու սուրէթէ զոյտյօր. «Հադիր օլան պիրատաեր քէնտի հիւքսէքլիյիյլէ, զէնկինն օլան իսէ քէնտի հագիրլիյիյլէ իֆթիհիտար էթտին։» Էլեկվմ օլտըղը կիպի, օ զէմանլարտա տահի խրիսթիյան ճէմտաաթլարտա հէր սընընճֆտան վէ հէր հալ ու սէրէճճաէն օլան քիմսէլէր պուլունտըղը կիպի, զէնկինն քիմսէյէրին ֆագիր, վէ ֆագիրլէրին տահի զէնկինն օլմասը պու կիւնէքի կիւնտէ օլտըղը գաատար ուսմուսէն վուգուս պուլան պիր խուսուս իտի։ Րէսուլընն գավլ ու թահլիմի չու տըր քի, ֆագիր պիրատաեր թահլիինին քէնտիսինէ հար ու հավեր օլմասըյէ նահլի սէրվէթ ու իղպալ օլտըղը հալտէ, մէսրուր օլմալը, վէ զէնկինն պիր պիրատաեր տահի խտպար վէ ֆէլաքէթ սէպեպիյէ ֆագր ու զարուրեթէթ սիւչար օլտըղը զէման մէսրուր օլմալը տըր։ Ֆագիր քիմսէ զէնկինլեչինճէ մէսրուր օլմալը, զէնկինն քիմսէ տահի ֆագիր օլտըղընտա անըն գաատար չատ ու խէնտան օլմալը տըր։ Զէնկինլեչինտիյի զէման պիր քիմսէնին մէսրուր օլմասընըն զայէթ գօյայ օլտըղընը պիւրիւղ. ֆագատ զէնկինն քիմսէ ֆագիրլէնինճէ նէ՞ վէճհէլ մէսրուր օլա պիլիր։ Սէլամ պիր տաէմի ֆագր ու զարուրեթէթտէն գուրթարըլա տա անըն սայ ու զայրէթլէրինէ միւքեաֆաթէն անա տէվլէթ ու իքպալ վէ հէր կէօնէ նիմէթ ու պէրէքէթլէր իհսան էտերսէ, օլ քիմսէ պի հագդըն չատ ու մէսրուր օլա պիլիր. ֆագատ մէմուրինն զայրի պիր ֆէլաքէթ սէպեպիյէ զալինի մէսերրեթ, վէ խանէսինի րէֆահիյէթ վէ սաատէթլէ տօտուրան հէր չէյտէն մահրում գալմըչ օլան պիր քիմսէ նէ՞ վէճհէլ մէսրուր օլա պիլիր։ Րէսուլ անըն մէսրուր օլա պիլճէճինի իտտաա էտիյօր. «Ծիւրլիւ սիւրլիւ թէճրիպելերէ սիւչար օլտըղընըզ զէման, անը քիւլլիյեն մէսերրեթ ատտ էտիրնիզ,» ճանի ճէհնատ ը Հադդ սիզի տիւնէվի նիմէթլերտէն մահրում էյլէմէյի միւնասիպ սայըղը, հախօտ իլէթ սէպեպիյէ հաթտաղընըզտան գալգամազ պիր հալէ կէլէրէք հայաթ սիզէ թէհամմիւլ օլունմազ պիր պար ը կիրան օլտըղը, հախօտ աղըր պիր ֆէլաքէթ սիզի մէսուտանէ սիյք ի հայաթընըզըն հարը հօղունտա տուրտըրըզ միւսթագպէլի մահզունիյէթ վէ մէյուսիյէթին սիյահ փերտէսի իլէ նազարընըզտան սէթր էթմիյի, հախօտ զալիմ էճէլ հայաթը սիզին էօմրիւնիզէն պիր գըսմր, վէ մահասպէթի եվմիյէ մէսերրեթ վէ սաատէթինիզ օլան ճիյէրիսարէնիզի էլինիզտէն գափտընը զէման մէսրուր օլունըզ, վէ ասըլ ճամիպ կէրի չուրասը տըր քի, պիղէ պու կիպի թէճրիպելերէ վէ էչէմ ու քէտերլերէ բաղմէն տէյիլ, լաքին թամմ անլէր սէպեպիյէ մէսրուր օլմամըզ էմր էսիլմիչ տիր. ֆագր ու զարուրեթէթ սիւչար օլտըղընըզ սէպեպատէն սէվինինիզ, սըհհէթ ու աֆիյէթինիզի զայ էթմիչ օլտըղընըզտան տօյայը սէվինինիզ, իւմիտ վէ էմէլլերինիզ պօչտ չըգարըղը սէպեպատէն սէվինինիզ, զայէթէ միւղթարիպ վէ մաթէմզէտէ օլտըղընըզ սէպեպատէն մէսրուր օլընըզ. իչթէ էտտա ը քէլամըմըզտա բէսուլ պունը սէմիէ իսթէյօր։

Լաքին պու կիպի հիւզնէնկիզ հալերտէն նաչի մէսրուր օլմազ միւմքի՞ն մի տիր։ Պունըն միւմքին օլուպ օլմամտաը պիւսպիւթհին մէսերրեթ սէօզիւնատէն միւբատ օլան չէյէ մէրպութ տըր։ Էկէր Յակոբոս րէսուլըն պու սէօզիւնատէն միւբատ՝ ինսանըն քէնտի էմէլ ու արզուլարընա նահիյինէթինատէն նէչէթ էտէն չէվգ ու նէչտաթը անլաթմազ իսէ, անըն գավլ ու թահլիմի հէմ ազա մուզայիր հէմ տէ միւմքինսիզ տիր։ Էկէր պու սէօզ իլէ խատթատտա, «Ա՜հ ու էնին էթմէյինիզ,» մէյուսլատա, «Մահզունն օլմայընըզ,» մահէմմէտէյէրէ, «Ա՜զատայընըզ» սէմէք իսթէյօր իսէ, օ զէման բէսուլ օլսուն օլմասըն, ինսան թահլիաթընըն թէրքիպինէ, վէ քէնտի իլահի Բապզընըն բուս

Ինչպես տեսանք վերևում, Ֆրանսիայի հասարակական կյանքում ամենից ավելի ուժեղ էր ազդում ազատամտության ոգին։ Ֆրանսիական հասարակությունը ամենից ավելի էր ենթարկվում ազատամտության ազդեցությանը։ Ֆրանսիական հասարակության մեջ ամենից ավելի էր տարածված ազատամտությունը։ Ֆրանսիական հասարակության մեջ ամենից ավելի էր զարգացած ազատամտությունը։ Ֆրանսիական հասարակության մեջ ամենից ավելի էր ուժեղ ազատամտությունը։ Ֆրանսիական հասարակության մեջ ամենից ավելի էր

պէնձէ բէսուլ իչպու այէթաէ իչմէ պուննը անպաթմադ իսթէյօր։

Մէսէլէյէ տիկէր պիր նօղթա ի նազարատան պազարըմըզ հալաէ, պէլքի իչպու ֆիքրի տանա վազըն սուրբէթաէ կէօրէ պիւլիրիզ։ Ալլահըն պիղիմ իլէ օլան մաւամէլէլէրինին հէփիսինաէն մազսէտ՝ ախալադի վէ բուհանի թասդիաթըմըզը քէմալէ էրտիրմէք, պիզոէ քեամիլ վէ թամմ էրքէք վէ դաատըն էվլադֆ ու ախալադը հուսուսլէ կէթիրմէք տիր։ Իչպու մանէվվի թէճէտտիւտ ամէլինի պէյան էաէն իլմի քէլիմէ՝ «ախալադ իմարը,» ուսմուրը տինկիչէտ դուլլանըլան վէ տանա ալա օլան պիր քէլիմէ իսէ «խէլաս» տըր։ Էօմր ի լինաանինին նիչանկիաֆը ճանըն խէլասը տըր։ Էօմրիւն հէվի թէպէտտիւլաթը, մէսէրրէթ վէ քէաէր, իւմիտ վէ մէյուսիյէթ, սաղլըգ վէ խասթալըդ, Ալլահըն քէնաի հուզուրը իլէ պիզի քեամիլ վէ թամմ գըլմադ իւզրէ պիղէ եադըն կէլմէք, պէլի, տէրսինիմիզէ կիրմէք իչինն գուլլանտըրը կէօնէ կէօն ուսուլ վէ վասրթալար տըր։ Պու խուսուս բէսուլըն պան էֆանչի տիւրլիւ տիւրլիւ թէճրիպէլէրիմիզ հադըրնատա ոօն տէրէճէ սահիհ տիր։ Անլեր իմանըմըզըն իմթիհանլարը օլուպ, «քեամիլ վէ թամմ» օլալըմ տէյիւ պիղոէ սապր հուսուսլէ կէթիրէրլէր։ Էօմրլէրիմիզոէ պիղէ հիւզնլի կէօրիւնէն հէվի չէյլեր, էսրարլարընա ադլըմըզըն էրմէյիյի վէ մանդունիյէթ վէ զուրմէթլերի իլէ պիղի էլէմ վէ քէաէր աէրեսարնա զարգ էաէն հէվի հիւզնէնկիզ վազգալէր՝ Ալլահըմըզ վէ Յեէլասքեարըմըզ իչինն տիւնեատան դուրթուլմամըզ վէ պիզ զաթ Պաչ քեահինիմիզ կիպի էլէմլեր վասրթասըյէ քեամիլ օլմամըզ իչինն ինայէթ չարելերի տիրլեր։ Հիւզնին իչի պիղի Ալլահըն գալդինէ վէ Ալլահըն գալդինի պիղէ տանա եադըն կէթիրմէք տիր։

Հէր կիւնքի էօմրիմիզնիւ նազարը իթիսարա ալարդըմըզդա, իչպու խուսուսըն հապիպաթը նէ գաատր սահիհ վէ կէրչէք սուրբէթաէ գահիր օլուր։ Տիւնեանըն կէօնէ կէօն վազիֆելէրինէ հազըրլանմադ իչինն պիզ քէնահիմիզի վէ իւհտիմիզէ հէվալէ օլունմըշ քիմսելերի նէ գաատր չօգ տէֆա միհնէթ ու մէչադդաթլարա տիւչար էաէրիզ։ Մէսէլա, պիր չօճուգընն թաւիմ ուԹէրպիյէսի իչինի նազար ը իթիսարա ալարդըմ։ Նազ ու նիհմէթ իւէ վէ պօլուդ իչինաէ պէօյիւմիւչ օլուպ տա սաիր վէ տահա զայուր քիմսելերին թօփլասդըգըրընը նէմէյէ ալըշմըշ օլան քիմսելերաէն նէ գաատր ազ իսթիդամէթ վէ թէհարէթ մէմուլ էաէ պիլիրիզ։ Զէնկին ֆամիլեատա տօզմուշ օլարադ կէչինմէք իսուսուսընատա հէր կէօնէ գաատվէթ վէ էնտիչէաէն ազատէ օլան պիր քիմսէ իւէ, հօգուդդուդ չէքմէյէրէք պօլուդատա պուդունմայը տա էօյրէնմիչ, վէ հէր խուսուսատա ճիւմլէ չէյլերոէ, թօգ օլմաղա տա աճ օլմաղա տա, իդտիյատ պուդմաղա տա, միւհիմճ օլմադա տա թէրպիյէ օլունմըշ օլան Թարսուսըը Պօղոս կիպի պիր զաթ արաբնատաքի ֆէրդ նէ՞ուն նէչէթ էտիյօր։ Իտան վէ թէրպիյէաէն ուէյի մի. էվվէթ, թէմամէն անտէնդէչէթ էտիյօր։ Իչթէ Ալլահըն աաէմլերէ օլան մուամէլէսինուէն մազսէտի ոէ թամմ պուս տըր։ Ո պիղի էօյլէ պիր տաիրէ ի հայաթ իչինն հազրրայօր քի, օ տաիրէաէ պիղ քէնահսինէ քէմալ ը սատատաթ վէ մէսէրրէթլէ խըսմէթ էաէլիմ։ Պու սէպէպաէն Ո պիղի բուհանի հայաթլարըմըզըն քէմալիյէթէ էրմէսի իչինն լազըմ կէլէն հէր կէօնէ թէսիրաթա, հէր կէօնէ հալ ու թէճրիպէլէրէ, հէր կէօ-, նէ իտան վէ թէհիպլէրէ տիւչար էաէր։ Ալլահա պիկ ֆիկլ իսդաէթի էճա էաէ պիլմէնիզ վէ թամմ վէ քեամիլ օլմանըզ իչինն սբհհէթէ մի միւհիմճ սընըզ։ Ո պիզէ սբհհէթ վէրիր։ աքսի թազաիրաէ օտանըզտա խուսթա օլարադ հաթադընըզտան զալդամազսընըզ։ Սիզին իւլմի մահկէմէ վէ թազիաթընըզը իզհար վէ իքմալ իչինն մէսէրրէթ լազըմ իսէ, Ո սիզին պաչընըզը չատլըզ եադըլէ մէսո էաէնէք, վէ քեասէնիզ թաչըզն օլաճադ տըր։ Լաքին էկէր սիզին քիտր ու զուրուրընըզը գըրըզ սիզհազիզի խրիսթիյանլար էթմէք, հէվա ու հէվէսլերինիզի զալթ, վէ զուվվէ ի մանէվիյէնիզի թէզկիա էթմէք իչինն էլէմ վէ մէչադդաթա տիւչար օլմանըզ լազըմ իսէ, օ հալտէ հինէ այնի միւչֆիզ Սէհմալի Փէտէրին էլի սիզի միհնէթ ու մէչադդաթա տիւչար էաէր քի, սիզ տախի խէլասընըզըն Րէիսի միսիլլիւ հիւզն ու էլէմլեր վասրթասըյլէ քէմալէ իսալ օլունա պիլէսինիզ։

Հայաթտան ասըլ միւրատա պու տէյիլ մի տիր. հօգուա իչպու զէմինի մէալէք ի հայաթըմըզդա տիւչար օլարդըմըզ մէչադդաթը վազիֆելէր վէ չէտիտ մէյուսիյէթլերինն ապ-լա տանա մուվաֆֆագ պիր իզհաՀ մը վար տըր։ Նիսատտան տօզմուշ օլան ինսանըն էօմրիւ նէ՞ սէպէպտէն գրսա վէ աէրտ իլէ տօլմուշ տըր։ Նի՞չիւն անրն հիսսէտի տէրա այլարը վէ նասիպի իզհիրագ կէճէլերի օլմուշ տըր. «Նի՞չիւն աէրտիյէ նուր, վէ քէտէրիյէ հայաթ վէրիյիր։ Էօյլէ իսէ Ալլահրն քէնաի էվլատլարընըն սատատէթինի տէյիլ, անճագ խայրընը, հուզուր վէ բահաթլարընը տէյիլ, անճագ սէլամէթլերինի, րէֆահիյէթլերինի տէյիլ, անճագ հադիգաթը արատրը զայէթէ սահիհ տէյի՞լմի տիր։ Դաւիթ «Իչթէ պաթընի հադիգաթատան խօչնուտա սըն,» տէյիւ պուլուրմըշ տըր։ Պուննա հիչ չիւպհէ եօգ տըր։ Էկէր բէֆահիյէթ վէ սատատէթիմիզ, հուզուր վէ բահաթըմըզ խայր վէ հադիգաթըն իֆրատընա մանի օլուչօրլար իսէ, անլեր տէֆ ու իդալէ օլունմալը տըրլար։ «Զահիրի տատիմիմիզ ֆէնա պուլուր իսէ տէ, պաթընի օլան կիւնատէն կիւնե թէճահա օլունուր։» «Կէօրիւնէնլեր մուվաղգաթ, կէօրիւնմէյէնլեր միւէպպէտ տիրլեր։»

Պէլքի պուրատտա սէօզիւմիւ քէսէրէք «Մին թարաֆ Իլլահ չէտիտ միհնէթէ տիւչար էտիւիչ օլան պիր տատմին գալպինատ մէսէրրէթ նէ՞ վէճճէլ պագի գալա պիլիր։ Տիւնեանընը թէճրիպէլ վէ մուզայագալարը թէրպիյէ ի ախալագիյէ մագսէտիյլէ պիր ատէմէ վուգու պուլա պիլիր իսէ տէ, տիւրլիւ տիւրլիւ թէճրիպէլէրէ տիւչար օլարդը զէհման պիր ատէմ անլերի նա՞սըլ քիւլլիյէն մէսէրրէթ տատ էտէ պիլիր։ Պիր ատէմին չէտիտ միհնէթ ու մէչադդաթ ալարընատա մէսուլ օլմասը միւմքի՞ն մի տիր.» տէյիւ սօրարսընըզ։ Պէն պունա ճէվապէն տէրիմ քի, Էվվէթ միւմքին տիր, լաքին մէսէրրէթ թէճրիպէտէ եախօտ մուզայագատատա տէյիլ, անճագ թէճրիպէ վէ մուզայագալար՝ ճէմի ի չէֆգաթլարընն փէտէրինատէն իսուսուսի պիր իչին իֆրատը իչիւն իւզէրիմիզէ կէլտիքլերինի, վէ քէմալը թէվֆագու իւէ անլերի գալպիմիզէ գագալ էթմէքլէ, Ալլահրն իրատէթի ազմավաթտատա օլարդը կիպի պիդտէ տախի իճրա օլունտարդընը վէ հայաթ վէ սիյրէթլերիմիզի իքմալ վէ թաթհիր էթմէք իւզրէ Ալլահրն հայաթը ճանլարըմըզդա ագադըզնը հիսս էթմէքտէ տիր։ Ինսանլարդ վէ սաղլըգտատ, հօգուդդուդ վէ պօլուգտատ, քէտէր վէ մէսէրրէթտէ Ալլահրն գալպիմիզին գափուսընը չարմադտատ իտիյանի, վէ քէնահինին մուգատատէս հայաթը իւէ տօլտուրըդ, Ռէնտի Իպն ի վահիտինին սուրբէթինէ կէօրէ պաթընի աատմիմիզի իքմալ վէ թաթհիր էթմէք իչիւն ճանլարըմըզդա կիրմէք իսթէտիյինի պիլմէքտէ նէ՞ ազիմ պիր մահզուզիյէթ, նէ՞ պի պէնա պիր մէսէրրէթ վար տըր։ Մէչադդաթ պիղի իսլահ էտէ պիլիր. էօյլէ իսէ մէչադդաթ պահս ի մէմնունիյէթ, վէ մուզայագա մուճիպ ի մէսէրրէթ տիր։

Իչթէ Պօղոսրն «Հէր չէյտէ մուզայագատա իզ, լաքին պինուզուր տէյիլ իզ, միւվթարիպ իզ, լաքին մէյուս տէյիլ իզ. թէատի կէօրիւրիւզ, ամմա մէթրուք տէյիլ իզ. եէրէ վուրուլուրըզ, ամմա հէլաք օլմուշ տէյիլ իզ. Բահպ Յիսուսըն էօլիւմիւնիւ տահմա ճէսէտիմիզտէ թաչըրըզ քի, Յիսուսըն հայաթը տախի ճէսէտիմիզտէ իզհար օլունա,» տէյիւ պուլուրմասընատան միւրատը պու խուսուսը անլաթմադ տըր։

Տահա զիյատէ վագթընըզը ալմայալըմ։ Մաթէմզէտէլիք զէմանընտա իչպու հադիգաթ գալպլերիմիզէ նէ՞ գաատր միւչֆիգանէ վէ միւէսսիր սուրբէթաէ թէսիր էաէր։ Տօսթլըզ վէ աէրտատաչըզըն էլէմ վէ քէտէրլերիմիզի ատֆ ու իզալէ էաէմէտիյի, վէ մուհամպէթ վէ իւմիտին մուաթթալ պիր հալէ կէլտիյի, ճանըն չամաթալը տիւնեատընն զէվգ ու սէֆալարընա գարըշմադտան իսէ, հէյպէթլի սիւքիւթ ու սիւքիւնէթէ տալմադ իսթէտիյի, սօզուդ վէ սաքիթ մէզարըն ինսանա չէն զիյաֆէթթանէտէն տահա իսօչ կէլտիյի պու կիպի զէմանլարտա — քի պու հալլերէ հէփիմիզ տախի էր կէճհէր հալտէ տիւչար օլաճադըզ — պու կիպի սըրալարտա Ալլահրն վէ Բասդլ Յիսուս Քրիստոսրն գուլունրն տուտադլարրընատան էպէտի հայաթըն սիւժոէսինի, հանի, «Էյ պիրատէրլէրիմ, տիւրլիւ տիւրլիւ թէճրիպէլէրէ տիւչար օլաըզընըզ զէման, անը քիւլլիյէն մէսէրրէթ աատ էյլէյինիզ,» աէօվիհինիւ նէ գաատր մէմնունիյէթլէ իչտիրիզ։ Իզվա օլունաըզընըզ զէման մէսրուր օլունըզ, իւմիտլերինիզ պօչա չէդաըզը զէման մէսրուր օլունըզ, մահթէմզէտէ օլարդըզնըզ զէման մէսրուր օլունըզ։ Սէպէ՞պ. «Զիւնքի իսմանընըզըն իմթիհանը սապր հուսուսլէ կէթիրիր ... քի պիր չէյտէ նօղսանընըզ օլմայարագ քեամիլ վէ թամմ օլասընըզ։» Նահսա տիկէր պիր բէսուլըն պուէյուրաըզը կիպի, «Պիզիմ պիր ան իչինն օլան խաֆիֆ մուզայագամըզ պիղէ զայէթ իւլ զայէ տզիմ վէ էպէտի պիր ճէլալ հուսուսլէ կէթիրիր։»

Լաքին պիլիրիմ քի պուննը աէմէք գօլայ իսէ տէ, հիս էթմէք կիւճ վէ իֆրա էթմէք տահա կիւճ տիր։ Թէսիմ օլմագ կիւճ, թէատրօ ու թէրպիյէ օլունմագ կիւճ, ֆարզըն իֆրատը կիւճ, հաթթա հայաթ պիւէ կիւճ իսէ տէ, հիւզնատ մէսէրրէթ հադիգի պիր հալ տըր։ Էօմրլէրիմիզոէ էօյլէ դէմանլար օ՞լմադըզ մը տըր քի, օ դէմանլարտա չէտիտ էյէմ վէ քէտէրլէր «Քրիստոսը վէ անրն գըյամէթինին գուվվէթինի... վէ էլէմլերինին միւչարէքէթինի պիրլիքը»ինի պիղէ էօյրէթմիչլէր տիր։ Էօյլէ վագթլար օ՞լմադըզ մը տըր քի, օ դէմանլարտա իլահի պիր սէս մադրուբանէ թարիզ ի հայաթըմըզըն թահ օրթասընատա տուրմամըզը, վէ «կէօզ կէօրմէտիյի, զուլադ իչիթմէտիյի վէ աատիմին ֆիքրինէ կէլմէտիյի չէյլերի» թէմալա էթմէմիզի էմր էթմիչ տիր։ Ֆիլ հագիգա պազըն մէլէքլերին տուտադլարրընըն ֆըսըլարընը իչտէճէք տէրէճէտէ էպէտիյէթ հուզուտուտադլարընա հագըն վարմա՞զմըշըզ։ Եէնի սէմա իւէ եէնի զէմինին կիւզէլ մէնզարէսինի ճիւզիճէ կէօրմէք իչինն ճան կէօզլէրիմիզին իւզէրինատէքի սիյահ փէրտէ ասլա զալտրրը՞լմայաճագ մը։ Անրն մէսուտա սահիվլէրինի զաթէն կէօրիւյօրըզ. անրն միւզաֆֆէրանէ իլահիլերինի զաթէն իչտիյօրըզ։ Իչպու մէչադդաթլը հայաթ, թէճրիպէ վէ մուզայագալար իւէ տօլու օյան իչպու էօմր խիթմամ պուլունճա, միհնէթ ու մէչադդաթլարըմըզըն հէփ եիւքլերինի պուրատտա պրագարադ, տատէթա պիր խայալ կիպի էօլիւմ կէօլկէսի տէրէսինին օլ պիր հագատրնա, չէրիլերին էղիյէթ վէրմէքտէն ֆէրադէթ էթտիքլերի վէ թագաթը գալմայանլարրըն միւսթէերիհ օլտըզլարը տիյարա կէօչ էտէճէյիզ։

Լ՚էյ պիրատէրլէրիմ, տիւրլիւ տիւրլիւ թէճրիպէլէրէ տիւչար օլտըզընըզ զէման՝ անը քիւլլիյէն մէսէրրէթ տատ էյլէյինիզ։ Զիրա կէօրիւնէնլեր մուվաղգաթ, կէօրիւնմէյէնլեր միւէպպէտ տիր։

Ա՛ն թ մա զ Մ. Կ. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Գատրնարրըն իւչ այատ պիր ադա օլունան տուա մէճլիսի Դեկ. 1/13է ալաթուրգա սատաթ 9ոա Ամերիգան խանը իպատէթիատնէսինատ ինիդատա էաէճէք տիր։ Տուա մատատէսի, «Րօմ. 13. 11.»

Եարըն սատաթ 9ոա կէնճլերին տուա մէճլիսի Պայպլ Հաուս իպատէթխանէսինատ ինիդատա էաէճէք տիր։

ՇՈՒՅՈՒՆԱՔ Ը ՍԻՅԱՍԻՅԷ

Թուի Նոյ. 27, ՝ի Էքզեկտի Դեկ. 9, 1893

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Ֆրանսա մէճլիս ի մէպուսանը բէխի Մ. Գազիմիր Փերիյէ հէյեթ ի վիւքելայը թէչքիլ էթմէք մէմուրիյէթինի տերիւհաէ էթմէքտէն իքի ատֆա իմթինա էյլեհիքտէն ասնրա, բէխս ի ճիւմհուր Մ. Գարնոնըն քէնահինին հիսսիյաթ ը վաթանտիերվերասնէսինէ միւրաճաաթ էթմէկի իւզերինէ ապղալէթ մէմուրիյէթ ի մեղքիւրէյի գապուլ էթմիչ ուիր։ Հէյեթ ի վիւքելայը թէչքիլէ մուվաֆֆաղ օլմամըշ օլան Մ. Բայնալ իլէ Մ. Սիվիւլլեր եէնի հէյեթ ի վիւքելայա տախիլ օլուպ, Մ. Բայնալ տախիլիյէ, Մ. Սիվիւլլեր տախի մէարիֆ նազարէթի վէզաֆինի տերիւհաէ էթմիշլեր ուիր։ Մ. Սիվիւլլեր Մ. Կամպէթհանըն ճան ասօթու օլուպ, 1887աէ տախի Մէարիֆ նազարէթինաէ, վէ 1889աա խարճիյէ նազարէթինաէ պուլունմըշ սրը։ Մալիյէ նազարէթինէ մուպթէիր ուիր մուհարրիր վէ նաթըգաիէրաազ օլուպ տաիմա մէսաիլ ի մալիյէ իլէ իչթիղալ էթմիչ պուլունան Մ. Պիւրասօ թահսին օլունմըշ սրը։ Հէյեթ ի վիւքելա աղասընտան պէչի եվվելա հիչ ուիր գապինէ ազալըղընտա պուլունմամըշլար սրը։ Պաչ վէքհալէթ մէնէհինէ կէչէն Մ. ժան Գազիմիր Փերիյէ 1847աէ տօղմուշ սրը։ Տէտէսի Գրալ Լուի Ֆիլիպին պաչ վէքիլի, վէ փէտէրի 1871աէ տախիլիյէ նազըրը, վէ քէնահի տախի տախիլիյէ էրքհանը բէխի օլմուշ սրը։ Մ. Գազիմիր Փերիյէ 1885աէ մէպուսան մէճլիսինէ բէխ ի սանի, վէ 1893 աէ բէխս ինթիխապ օլունմըշ սրը։ Միւչարիէյի մուհաֆաղաքար ճիւմհուրիյէր ֆըրգասընա մէնսուպ օլուպ, միւթէախիր վէ մուհաֆաղաքար ֆըրգալարընա մախսուս հէփ ղաղէթալար միւչարիէյինին թէչքիլ էթմիյի գապինէ լէհինաէ օլսրգլարը հալաէ, իֆրաթ վէ իչթիրաքիյաէն ֆըրգասընա մէնսուպ օլան ղաղէթալար անա մուհաիֆ պուլունմագաա սրըլար։ Եէնի գապինէ Մ. Տիւփիւինին իթթիհապ էթմիյի մէսլէքէ սաւիք օլարագ, գանունը էսասինին թամիլինէ, քիլիսէնին տէվլէթաէն այրըլմասընա, վէ թէսէլսիւլի վարիսաթ բէսմի գօնմասընա տաիր օլան թէքվիֆլերի բէտա էտէճէք ուիր։ ձիւմհուրիյէթ զէմանընտա իլք գապինէ 1870 սէնէսի Սեպ. 4աէ Մ. ժիւլ Ֆավրըն թահթ ը բիյասէթինաէ թէչէքքիւլ էթմիչ օլուպ, սօն տէֆա մէվզի ի իգթիսարատան ափուչէն գապինէ օ զէմանտան պէրու թէչէքքիւլ էտէն գապինէլէրին 31ինճիսի իսի։ Գու հիսապատան հէր ուիր գապինէ 8 այտան ուիր ազ զիյատէ ուիր միւատէթ մաղամ ը իգթիսարատա գալմըշ օլորգը անլաչըլըր։

—Մ. Ժանարաէլլի ուիր հէյեթ ի վիւքելա թէչքիլինէ մուվաֆֆաղ օլմուշ սրը։ Սըէնոթոպ իթթալիանըն տվվալ ը հաղրէսինտէն պահալէ պէր վէճհ ի աթէ իտարէ ի լիտան էթմիչ ուիր. «Մէպուսան մէճլիսինին բէխ ի սապղընըն Գրալըն պաչ վէքհալէթ մաղամընա ինթիխապ էաէ պիլէճէյի էն միւհասիպ զաթ օլմասընտան չըգմազ քի Ժանարաէլլի գապինէսի ուղուն միւատէթ մէվզի ի իգթիտարատա գալա պիլէճէք ուիր։ Պիլհիմ զաննըմըզճա, մէղքիւր գապինէնին միւատէթ ի մէմուրիյէթի հէմ գրսա հէմ աէ ֆուրթունալը օլաճագ սրը։ Պաչ վէքիլ ի միւչարիէյի կէրէք պիր լինսան կէրէքսէ պիր սիյասէթչինաա մաղամընաա խայլըճա նամտար իսէ տէ, անճագ մէպուսան մէճլիսինին մուահիճէթիյէ իչ կէօրէ պիլիր. հալ պու քի մէպուսան մէճլիսինին գապինէյէ վէրտիյի սէլահիյէթինին հիւքմիղ օլորգը ղաթէն թէպէյհիւն էթմիչ ուիր։ Պու ճիւմլէ իլէ պէրապէր Իթալիան սիյասէթչինասլարը վիւքելա պիւհրանլարընա վէ թէպէտահիւլաթընա խիթամ վէրիլճէք զէմանըն կէրիչ իսիյինի, վէ մէմլէքէթին ահվալ ը մալիյէսինին պուհրան վէ մուհաթարալարը իլէ օղրաչա պիլէն սապիթ պիր հիւքիւմէթէ մալիք օլմասը լիզումընը անլամըշ օլսալար սէզա սրը։ Հէր սէնէ 250 միլեոն լիրա աչըգը գալան, չու կէչէն պիր գաչ այ զարճընտա էսհամ ը ուումուրիյէսինին ֆիյաթը եիւզաէ 13, 14 թէսէննի էթմիչ պուլունան, վէ իթթիֆար ը մալիսի զայէթ տիւկիւն հալաէ օլան Իթալիա իչիւն զայէթ միւէսսիր չարէյէր վէ էհլիյէթլի սիյասէթչինասլար հէր հալաէ լազըմ օլորգը պէսիհիյաթտան սրը։»

—Գրալ Ալէքսանդր պաչ վէքիլ Մ. Տօքիչին խասթալըզընըն տէվամ էթմէսինէ մէպնի Սըրպիսթան գապինէսինին իսթիֆասընը գապուլ էթմիչ օլուպ, Սըրպիսթանըն Տէրիսաաաէթ սէֆիր ի սասլգը Մ. Կրուիչ եէնի հէյեթ ի վիւքելայը թէչքիլէ մուվաֆֆաղ օլմաշ սրը։

—Իսփանիա ճէնէրալլարընըն էն միւթէմէտի օլան Մարէշալ Դամիօս Մէլիլէաէքի Իսփանիա ասքէրլէրինին գոմանտանլըզընա նասպ օլունմըշ իսէ տէ, խարիճիյէ նազըրը Մ. Մօրէ քէնահինին զաթէն Իսփանիանընըն Թանճա մուհարէպէսինին իպթիտասընսան սլերու Թանճա հաքիմինէ գարչը իթթիհապ էթմիչ օլորգը մէսլէք ի տօսթանէտէն զրլ փայը սափմայաճազընը իլան էյլէմիչ սրը։ Իսթիհքաճաթընըն ինչասընա եէնիտէն պաչլանմըշ, վէ Րիֆ գապիլէսինաէն պիր կէօնա միւմանաաթ կէօրիւմէմիչ օլորգընտան, արթըգ մուհարէպէ վուգու պուլմայաճազընա իւմիտ էտիմէքտէ պուլունմըշ սրը։

—Մ. Ամէրիգանըն եէնի կիւմրիւք թահրիֆէսի նէչր օլունմըշ սրը։ Մ. Գիլվէլնա թարաֆկիրլերինին մէմուրինաէն տահա էօթէյէ վարմըշ օլուպ, ղաղէթալարտա մէղքիւր թարիֆէյէ տաիր եազըլան պէնտէլը պիւս պիւթիւն մուհարրիրլերին էֆքեարը ը սիյասիյէլերինէ պաղը պիր չէյ սիր։ Հիմայէ թարաֆտարլարը թարիֆէ ի մէղքիւր իւզերինէ ուումուր ը թիւճճարիյէյէ սէքթէ իրտա էտիպ իֆլասաթ վուգուզընա պահս օլաճագ պիր թարիֆէ նազարը իլէ պատմատտա, սէրպէսթ թիճարէթի թարաֆտարլարը իսէ անը Ամէրիգա դավմը իչիւն այնի պիր նիմէթի մաղամընտա թէլաղզը էթմէքտէ սիրլէր։ Իչպու թարիֆէյէ կէօրէ, մէմալիք ի եճնէպիյէտէն Ամէրիգայա իտալ օլունաճագ տէմիր մատէնի, ևիւն, վէ սաիր պիր չօգ խամ էչնա վէ էմթիա կիւմրիւք բէսմինաէն մուաֆ թուրթուլաճագ, մանուալաթ վէ մամուլաթըն էքսէրիսինաէն ալընան կիւմրիւք բէսմի խայլը թէնզիլ օլունաճագ սրը։ Բէզալիք իչպու եէնի թարիֆայա կէօրէ, էչնա վէ էմթիատան մաղթուէն տէյիլ, անճագ բահի իւզրէ կիւմրիւք ալընաճագ սրը։ Իչպու թարիֆայը թանզիմ էաէն զոմիսիօնըն բէխի Մր. Վիլսընըն թահմինինճէ, մէղքիւր թարիֆա մէվզի ի իճրայա զօնսրզը հալաէ, կիւմրիւք վարիսաթը 30 միլեոն թէնէզղիւլ էաէճէք իսէ տէ, անըն նէթիճէսինաէ Ամէրիգանըն թիճարէթի խայլըճա արթաճագ սրը։ Մէղքիւր թարիֆէ մէվզի ի իճրայա զօնսրզը հալաէ

լուսնմըլ տըր։ Լօրա Սալզպըրկին տախի պէյան էթտիյի կիսի, միւսախլէյհին Մէրաքէշէ օ գառար ուզուն միւտաէթ մէմուրկէթինտէ իսկա օլուսնմասը Ինկիլթերրանէն անըն խըտմէթլէրինէ միւհթաճ օլմասընատան, հալսօտ անը տահա ազ միւֆիտ օլա պիլէճէյի պիր մանսըպա նագլ էթմէք իչինէ կէլմէտիկինատէն նէչէթ էթմիչ տիր։

—Ամէրիկա չիւարասընատան վէ սոպզդ Մ. Ամէրիգանըն Լոնտրա սէֆիրի ձէյմս Բրոսըլ Լօվէլին պիքրի իչիւն Ինկիլթերրանըն Ուէսթմինսթըր նամ ուլու քիլիսէսի վէնճէրելէրինատէն պիրինէ չափ ի միւսախլէյհի թաավիր էտէն ճամլար վաղ օլուսնմըլ տըր։ — Մուհարրիրլէրատէն պիրի Փէլիքէ Լէյտտա պիր պէնտ նէչր էտէրէք Ամէրիգանըն քէնտի սէֆայինի հարպիյէսինի թէզկիա, վէ Ատրիանթիգ տէնիզի տահիլինտէքի լիմանլարընը գապլի ի միւտաֆաա պիր հալէ վաղ էթմէսի, վէ ճէնուզի Տալմաչիատա վէ Հէրսէքտէ սիւրաթլէ ադքեր ճէմ ու թահչիսի իչիւն Տալմաչիատադքի տէվլէթ տէմիր հօլուսնըն իքմալ օլուսնմասը լիւզումընը իսթար էթմէքտէ տիր։ Իչտու պէնտ գահր ը Սէֆիտտէ պիր Րուսիա տօնանմասը պուլունմասը միւնասէպէթիյլէ հաղըլմըլ օլուպ, մուհարրիր ի պէնտին գավլինճէ, Ամէրիգա հինի ի հաճէթտէ քէնտի քէնտինի Րուսիա սէֆայինի հարպիյէսինէ գարչը միւտաֆաա էթմէյէ հաղըրլանմալը տըր։ —Աման Րէյնսթակ մէճլիսի 136 րէյէ գարչը 173 րէյ իլէ ձիվզիթլէրին Ամանիայա կիրմէլէրինէ տաիր օլան մէմնուրիյէթի բէճ էյլէմիչ տիր։

—Սոպզդ Ֆրանսա պաչ վէքիլի Մ. Շարլ Տիւփիւի Ֆրանսա մէճլիս ի մէպուսան բիյասէթինէ ինթիխապ օլուսնմըլ տըր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Գօլէրայա Թուքուլանլարըն վէֆաթլարը հէքիմլէր Թարաֆընատան էսիլէն Թէտավիտէ գուսուր վէ խաթա էսիլտիյինատէն նէչէթ էթմէքտէ իսիյինէ տահիր չըղան չափանըն պի ասլ ու էսաս իսիյի հաղըընատա պիր Թէպլիղաթ ը բէսմիյէ նէչր էսիլմիչ, վէ պէր վէճհ ի աթի իտարէ ի լիսան օլուսնմըլ տըր։ Գօլէրա իսասթալըղընըն իչ էտէրէճէսի օլուպ, պիրինճի վէ իքինճի տէրէճէտէ խասթալար միւնասիպ Թէտավի իլէ չիֆայապ օլա պիլիրլէր իսէ տէ, իչչիւնճիւ տէրէճէսի պայէթ վախիմ վէ միւհիմ օլուպ, անա Թուրթուլանլար նատիրէն իֆադաթ պուլուրլար։ Խասթալըղըն իչչիւնճիւ տէրէճէսինէ Թուրթուլանլարտա իսթիֆրաղ վէ իսհալը միւԹէտդիգ վիճուտլէրի սօղուր, նագլլարը աղըր աղըր աֆմադա պաչլար, բէնքլէրի տէյիչիլիպ ազ միւտաէթ զարֆընտա վէֆաթ էտէրլէր։ Իչչիւնճիւ տէրէճէտէ օլան գօլէրա իչիւն պուլունմասը օլտըղընատան, օ տէրէճէտէ պուլունան գօլէրա միւտաավինի հագդընատա հէքիմլէր Թարաֆընատան իֆրա օլունան Թէտավի սօն իւմիտ վէ գաիֆ պիր իսթիմալէ մէպնի տիր։ Պինաէն ալէյհ անլէրին վէֆաթլարը տօզմօրլարընը տիգդաթսըղըզընատան նէչէթ էյլէտիյի զանընընատա պուլունմադ չիմտ ի իննաֆա մուվաֆըգ օլամայաճաղը աչիքտար տըր։ Պու ճիւմլէ իլէ պէրաապէր հագդլարընատա հէքիմլէր Թարաֆընատան մուվաֆիգ ի ֆէնն ահվալ իպա էտիլէնլէր հէման տաիրէ ի տաւիյէյէ միւրաճաաԹլէ օ կիսի հէքիմլէր ալէյհինատէ իդամէ ի տավա էյլէմէլէրի, վէ հէքիմլէր աէյհինատէ վուգուս պուլաճագ տավալարընը սըրա կէօզէտիլմէյէրէք, տահր տավալարա Թէրճիհէն վէ սէրիէն բույէթ օլունմասը իչիւն տէվաիր ի աիտէսինէ էմր վէրիլմիյի իլան օլունուր։

—Հընֆիլ իւս սըհհէ ի ումումիյէ գօմիսիօնը աֆիտէքի Թէպլիղաթը նէչր էթմիչ տիր. Տէրիսաատէթտէ պիր միւտաէթտէն պէքրու տէվամ էտէն խասթալըղընը գօլէրա օլմայրալ մէնաֆի ի չախսիյէ իսթինսալ հօլունատա ույորրըլմըլ պիր չայիատան իպարէթ օլորղը, վէ Տր. Ջամպակօ փաչա իլէ Մ. Տլագուր վէ Տր. Փավլաքի պէյ պուլ իսասթալըղընը գօլէրա օլմատրալը ֆիքրինտէ պուլունարգլարը հադգընատա էվրօփա զաղէթալարընատա պաղը պէնտլէր պուլունարըղընա տահիր չըգան չափա քիւլիյէն պի ասլ ու էսաս տըր։

—Իւսկիւտար տահրէ ի պէյէթիյէ Թաավիպի Տր. Հիւսնի պէյ իլէ էզզաճը իսթավրաքի էֆ. հադգընատա խասթալարա մուդիրր վէ միհիլիք մուալէճէ էթմասըյլէ վէֆաթլարընա սէպէպ օլորղլարընա տահր չիքատյէթ վուգուս պուլմըշ տըր։ Միւամիլէյհիմանընըն մուհաքէմէլէրի պիտայէթ մանքէմէսինատէ իֆրա օլունմադա պաչլամըշ տըր։ —Րուսիա լիմանլարընատան Նէվրօզաքիտ հէնիտէն գօլէրա զուհուր էյլէտիյինէ մէպնի մէզքիւր լիմանատան կէլէճէքլէրին Սինօփ Թէհաֆֆիւզխանէսինէ սէվկի լիւզումընա իտարէ ի սրհհիյէճէ գարար վէրիլմիչ տիր։ Քէղալիք Թարապուսա ը զարպ միւվարիտաաԹընա գարչը 10 կիւն գարանթինա վաղ օլունմըշ, վէ Ամէրիգանըն Ատրիանթիգ սէվահիլի լիմանլարը միւվարիտաաԹընա գարչը գօնուլմըշ 24 սաաԹլըղ գարանթինա իլղա օլունուպ, հալընըղ մուայէնէ ի Թըպպիյէ իմրա օլունաճագ տըր։ Րումանիանըն Գարա տէնիզ սէվահիլի միւվարիտաաԹընա գարչը գօնուլմըշ 10 կիւնլիւք գարանթինա միւտաէթի 5 կիւնէ էնտիրիմիչ տիր։ — Գարա տէնիզ լիմանլարընա իչէյէն փօսթա վափօրլարը Սինօփտա գարանթինա միւտաէթինի իքմալ էտինճէյէ գատար փօսթա չանԹալարընը հանլարընատա ալը գօմագ ատէթինտէ իմիչլէր։ ԳատԹէմունի վիլայէթինատէն վուգուս պուլան արզ ու իլար իլղերինէ վափօրլար Սինօփ լիմանընա վասըլ օլունճա վիլայէթի ի մէզքիւրէյէ մախսուս փօսթա չանԹալարը Թէպխիր վէ Թաթխիր էմիրիրլէրէք պէրրէն իրսալ օլունմալարը պատղընատա լազըմ կէլէնլէրէ էմր վէրիլմիչ տիր։ —Ամասիա հաքսախանէսինատէ պուլունան մանսուսար արասընատա գօլէրա պուհուր էթտիյինատէն, Տր. Շաքիրեան իլէ Տր. Եասէֆ էֆէնտի մէմուրէն չէնր ի մէզքիւրէ իզամ օլունմըշլար տըր։ — Թէպաա ի զայր ի Միւսլիմէտէն ալընմագտա օլան պէտէլաթ ը ասքէրիյէ հագդընատաքի գանունննամէ մաԹպուս նուսախէլէրինատէն պիրեր ատէտինին պուս քէրրէ մալիյէ նազարէթի ի ճէլիլէսինատէն պիլ ճիւմլէ վիլայաթ ը Շահանէ իլէ միւսԹաղիլէն իտարէ օլունան մուԹասարըրֆիլըզլարա կէօնտէրիլմիչ տիր։ —Պիլ ճիւմլէ մէքԹէպլէրատէ սուս հըֆզընա մախսուս մահալլէրին չամուր վէ սաիր միւԹէֆֆիֆին մատտէլէրատէն Թահիրի զըմնընատա պուս քէրրէ մէարիֆ նազարէթինատէն հէվի մէքԹէպլէրէ Թալիմաթ վէրիլմիչ տիր։

—Տիւնան Րէժիսինին թիւֆէնճիսն գաչագճըլարընը գօվալամագա մախսուս վափօրլարըն գարանթինա սէպէպիյէ հօլլարընատան ալը գօնմամալարընա տահր լազըմ կէլէն եէրլէրէ էմր վէրիլմիչ տիր։ —ԻնկիլԹէրրա սէֆիր ի սոպզդզ Սըր Դլար Ֆօրտեսգիւ հազընարատա մահալլ ի մէմուրիյէթ ի ճէտիտէլէրինէ միւԹէվէճճիհինէն հարէքէթ էտէճէյի միւնասէպէթիյլէ Րուսիա սէֆիրի միւշարիէյհին չէրճֆինէ պիր զիյաֆէթ քէչիտէ էթմիչ, վէ միւշարիէյհ սուրէթ ի խուսուսիյէտի հուզուր ը հաղրէթ ի Փատիչահիտէ միւսուլ չէրճֆինէ նախլ օլմուչտըր։ — Կէչէնլէրատէ Եանինա վիլայէթի տախիլինատէ հաղան հազմուր վէ էսէն չիտտէթլի բիւզկեարատան տօլայը պուս սէնէ օրանըն զէյԹունէ մահսուլը քիւլլիյէն խարտալ օլմուչ տըր։

—Լէվանի Հէյըտ զազէթասընատա Տէրիսաատէթտէ Թէչէքքիւլ էտէն Օսմանլը սիկուրԹա զումհանհասընըն պուս սըրտատա մուամէլէթը քէսպ ի Թէվէսսիւ էտէրէք միւէսսիսլէրինին իւմմալերի ֆէվգինտէ քեար վուգուս պուլմադատա իմիչ։ — Պէյ Օզլու պէլէտիյէ պաղչէսի ճիվարընատաքի քէօչէտէ Եապանան պիրատէրլէր Թարաֆընատան ինչա օլունան զայէթ միւքէլլէֆ օֆիցիին ինչասը գուվվէ ի զարիպէյէ կէլմիչ օլմասընյէ մէզքիւր օֆիցիտէ կէչէն փուզար կիւնիւ պիր Թագըմ միւԹէվէզիր զաԹլար հազըր օլորղը հալատ, Պէյ Օզլու Սէ. ԵըրուրԹ-ընէն քիլիսէսի Ս.-ֆէբէյի Մկրեան հայր հաղրէթլերի Թարաֆընատան պինա ի մէզքիւրընը Թաքսիմինի միւԹէվէմմինին պիր տուասը օգունմըշ տըր։

—Ճիւլուս ը Շահանէյէն պէրու Թապ ու նէչր օլունան ասար ը պէրկիւզիտէնին իւչէր նիւսխէսինինին Մապէյնի ի Հիւմայունա Թաքսիմինէ, վէ պիրեր նիւսխէսինին Գապ ը Սիւլէյ ինչա օլունմագատա օլան քիւԹիւպխանէյէ գօնմասընատա իրսալ ի Սէնիյէ սատրը օլմուչ տըր։ —Կէլէճէք ՄարԹտա Բօմատա ինիգատ էտէճէք օլան Թըպպ գօնկրէսի բիյասէթի Թարաֆընատան Օսմանլը Թապիպլէրինէ խիԹապէն պիր ԹահրիրաԹ իրսալ օլունաթագ, էսէրլէրինի մէզքիւր գօնկրէյէ կէօնտէրմէք արզուսընատա պուլունան զաԹլարըն քէնտի էսէրլէրինի Յունիար պիրինճի կիւնիւնէ գատար իրսալ էթմէլէրի իխԹար օլունմըշ տըր։

—Շէհրիմիզտէ գօլէրա վուգուաթ վէ վէֆիյաթընատա տահր Թէպլիղաթ ը բէսմիյէտէն անլաչըլըրըղընատա նազարէթն, Դեկ. 1ինտէ 37 վուգուաթ, 13 վէֆիյաթ, 2սինտէ 42 վուգուաթ, 23 վէֆիյաթ, 3իւնտէ 63 վուգուաթ, 27 վէֆիյաթ, 4իւնտէ 35 վուգուաթ, 22 վէֆիյաթ, 5ինտէ 54 վուգուաթ, 17 վէֆիյաթ, 6սընատա 51 վուգուաթ, 25 վէֆիյաթ, 7սինտէ 46 վուգուաթ, 15 վէֆիյաթ օլմուչ տըր։ Շէհրիմիզտէ գօլէրա վուգուաթ վէ վէֆիյաթը արԹմադա պիր իսթիատտա կէօսթէրմէքտէ իսէ տէ, Թրապզօնն միւսԹէճնա օլարադ, իմրա ի հիւքմ էթմէքտէ օլորղը տահր մահալլերտէ միւնտէֆիր օլմադ լուզրէ տիր։ Թրապզօնատա կէչէն ալԹը կիւն զարֆընատա, հանի Նոյ. 29ատն Դեկ. 4է գատար 174 քիչի գօլէրայա Թուքուլուղ, 116 քիչի վէֆաթ էթմիչ տիր։

—Շէհրիմիզտէ կէչէն հաֆթա հէր կէօնէ իլէլ ու էմրազատան էօլէնլերին 186սը Միւսլիմ, 112սի Խրիսթիյան վէ 38ի Մուսեվի տիր քի ճէմաան 336 էտէր. պուննլարըն 153իւ գատըն տըր։

ՍԱՐՐԱՖԻՑԷ

Նոյ. 27/9, 1893

Էս[գ ուփ. քեսըմ]	24 30	Ր. Տ. եօլ սէհմ.	91 62
Թասֆիյէ ի Տիւյ. Գայմ.	18	Թահվ. Օսմ.	88 35

ԱԳԱՀ ՖԻՑԱԹԸ, լիրա Օսմ. 100 զրշատն

Մէճիտիյէ	107 38	փօլ	90 7
Մէճիտիյէ	97	Նափօլէօն	87 19
Պէյլիք	106	Գրիմիյ	51 15
Ամերիգա	101	Լիրա Ինկլիզ	110 9
Կիւմիւշ ուճաղլըգ	103	Մանէթ գաիմէ	8 72

ԻՍԹԱՆՊՕԼՏԱ

Ա. ՅԱԿՈԲ ՊՕՅԱՃԵԱՆ ՄԱԹՊԱԱՏՐՆՏԱ ԹԱՊ ՕԼՈՒՆՄԸՇ

Ֆիճճանճըլար եօգուղը, Ամերիգաց խաճ